

Bulgar Türkleri Ve Biz

Bulgaristan'da iki ay kadar evvel yapılan intihabatta Zgorov denilen koalisyon'un mağlup olarak milli blokun kazandığı ve bu bloka istinat eden Malinof hükümetinin iktidara geçtiği malumdur. İki ay evvel bu hâdiseyi kaydederken, Bulgaristan'daki hükümet tebeddülünün, bu komşu devletle münasebetimiz noktâ nazarından ehemmiyetsiz olduğunu, Zgorov zamanında teessüs eden sâimî münasebatın yeni idare altında dahi inkişafına mâni hiç bir sebep olmadığını izah etmiştik. Bu suretle Bulgaristan'daki intihabattın neticesine karşı yalnız bitaraflığımızı değil, belki de lâkaydımızı anlatmış bulunuyorduk.

Her memlekette intihabatta kaybeden fırkalar için mücadele lenin sonunda birer plânço yapmak teamüldür. Mağlûbiyetin sebeplerini izah etmek, bazan da mes'uliyeti bir tarafa yüklemek lâzımdır. Bu, mağlûbiyeti bir nevi tevîl mahiyetindedir. "Biz çalıştık amma, bırakmadılar," demek eski bir politika an'anesidir.

Şimdi de Bulgaristan'da Zgorov son mağlûbiyetinin böyle bir plânçosunu yapmak la meşguldür. Bu fırkanın gazeteleri etraflarına bakmışlar, ince elemişler, uzun dokular ve nihayet Zgorov'un mağlûbiyetini Bulgaristan'daki Türklerin kendi aleyhlerine rey vermelerinde görmüşler. İtiraf edelim ki biz, Bulgar Türkleri'nin siyasi kanaatleriyle alakadar değiliz. Bulgar intihabatlarında ne şekilde rey verirler, şu ya bu yolda rey vermelerinin sebep ve âmilleri nedir; bunları pek tetkik etmedik. Ve eğer Zgorov gazeteleri bu mevhum mes'uliyetin hududunu bu noktada bırakıp tevsi ememiş olsalardı, Bulgaristanın dahili umurıyla alakadar bir işe karışmak aklımızdan geçmezdi. Ancak bunda bizim de dahilimiz olduğunu ve Bulgar Türklerinin Ankaramız telkinatı altında hareket ettiklerini söylemeleri, işi Bulgar politikasından çıkarak Beynelmîlel sahaya intikal ettiriyor. Hele bir gazetenin, Türkiye'de muhalif bir fırka teşkili için yapılan teşebbüslerin neticesi vermediği, Türklerin dahima hükümetçi olduklarını iddia etmesi ve bundan da Türklerin milli seciyeleri hakkında bir takım gülünç ahkâm çıkar mağa kalkışması, bize, bu kadar zaman Bulgaristana hâkim olan bir hükümetin efkârı, ne derece gayri mes'ul ellerin idare ettiği gazeteler tarafından terviç edildiğini göstermesi itibarile dikkate sayandır. Zgorov'un son intihabattaki mağlûbiyetinin bir âmili de bu derece basit düşünörlü ve her türlü va zife ve mes'uliyet hissinden tecerrüt etmiş kalemlerde olmak gerektir. Türkün milli seciyesi ni anlamak bu muharrirlerin kavrayış kabiliyetlerinin fevkinde olsa da Türk Cumhuriyeti'nin pek açık olan harici siyasetini öğrenmek kolay olmak lâzımdır. Türk Cumhuriyeti yabancıları kendi dahili umuruna karıştırmamakta ne derece hasas ise, başka devletlerin dahili politikalarına karışmamakta da o kadar itina göstermektedir. Bu, bizim için sarsılmaz bir prensiptir.

Zgorov'un mağlûbiyetine âmîl olan sebepleri izah etmek bize düşmez. Fafat her halde yalnız Türklerin reyile de eski hükümetin sukut etmeyeceği aşikârdır. Çünkü geçen devrede bu zümre sobranyadaki 272 meb'usun 175 sine sahip iken bu defa ancak 78 meb'us çıkarabilmişlerdir. Yani üçte ikisi yakın bir nispette kaybetmişler demektir. Görülüyor ki Zgorov aleyhine yalnız Türkler

İsmet Paş. Hz. yakında Atina ve Peşteye gidiyor

Balkan birliği Türkiye milli şubesi dün'ü içtimanda
Balkan Birliği konferansına hazırlık..

Konferansın ilk celsesinde Başvekîl İsmet Paş. mühim bir nutuk irad edecek

11 teşrinievvelde şehrimizde toplanacak olan Balkan konferansının programı üzerinde görüşmek üzere Balkan birliği Türkiye milli şubesi dün öğleden sonra Darülfünunda milli şube reisi Trabzon meb'usu Hasan Beyin riyasetinde bir içtima komisyonların mesaisi, raporlar, ve faaliyetleri tetkik edilmiştir. Komisyonlar 11 teşrinievvelde edileceklerdir. Cemiyetin Ankara merkez bürosu birkaç güne kadar İstanbula naklederek burada faaliyetine devam edecektir.

Komisyonlar
Tetkik edilen komisyon azası şu zevattır:
Fikri yaklaşma komisyonu: Fazıl Ahmet, İbrahim Alaattin, yakup Kadri Beyler.
Kanunları birleştirme komisyonu: Mitat, Nazım, Vasfi Raşit Beyler.
İktisat komisyonu: İbrahim Fazıl, Muvaffak Mitat, Raşit Saffet, Süreyya Beyler.
Münakale ve seyrüsefer komisyonu: Ali Râna, Cevdet, Sabri Beyler.
Siyasi komisyon: Mahmut, Muzaffer, Necmettin Sadık, Ruşen Eşref, Zeki Mesut Beyler.

Sihhi teşkilât ve içtimai siyaset komisyonu: Akil Muhtar, Tahir, Vehpi Beyler.

İlk celse

Balkan konferanslarının ilk celsesi 11 teşrinievvelde Dolmabahçe sarayında Hasan Beyin riyasetinde açılacak, Başvekîl İsmet Paş. mühim bir nutuk iradedecektir. Yunanistan, Bulgaristan, Yugoslavya, Romanya ve Arnavutlukta gelecek murahhas heyetler yüz kadar zattan mürekkeptir. Murahhaslara şebir, camiler, müzeler gezdirilecektir. Boğaz içinde bir gezinti yapılacak, Ticaret odası Yat klüpte bir ziyafet verecektir. Darülfünun emane ti bir çay tertip edecek, belediye şebir namına bir akşam yemeği verecek ve Dolmabahçede gene belediye tarafından muazzam bir balo verilecektir.

Konferansların son celsesi Büyük Millet Meclisinde aktedilecektir. Murahhaslar şerefine hariciye vekâleti bir öğle ziyafeti verecek, Reis-cümhur Hz. heyetleri kabul buyuracaklardır.

Riyaseticümhur orkestrası eski Türk Ocağı binasında murahhaslar şerefine bir konser verecektir.

Balkan konferansları ayın 19 unda bitecektir.

Sofya ile Konuştuk

Muhabirimiz, Atina hattının da açılacağını söylüyor

Ankara - İstanbul - Sofya hattı nihayet dün sabah umuma açılmıştır. Dün sabah saat sekizde Sofya hattının İstanbul santralında bulunan matmazel Sofya'dan ilk işareti almış ve şu saalle karşışmıştır.

— Allo; İstanbul... Matmazel buna derhal cevap vermiş ve bundan sonra Sofya ile İstanbul arasında mükâlemeler başlamıştır. İstanbul mükâlemelerinden sonra An-

kara ile mükâlemeler başlamıştır.

Allo, allo, Sofya mı?
Biz de Sofya elçimiz Tefvik Kâmil Bey ile görüşmek üzere randevu istedik. Ve sıramızı bekledik..

Gece saat dokuz buçuk... Telefonun zili şiddetle çaldı, muhabere memuresi seslendi:

— Allo, Sofya karşımızda, görüşünüz..

— Allo, allo, Sofya mı efendim..

— Evet, buyurun.. Türkiye sefarethanesi..

— Tefvik Kâmil Bf. ile görüşmek istiyoruz. Burası, İstanbul, MILLİYET gazetesi..

Ses gayt pürüzsüz bir surette işidiliyordu. Muhabetimizin sesinde bariz bir heyecan ve sevinç duyur gibi olduk. Tehalükle cevap verdi:

— Orası İstanbul mu? Oh ne iyi. Ben sefarethane müstah deminindenim, Sefir Bey dışarı yemeğe çıktılar. Mutlaka görüşmek ister misiniz?

— Mümkünse..

— Bir dakika müsaade edin.

— Allo, Allo..

Bir, iki dakikalık intizar esnasında karşıya Sofya telefon merkezi çıktı. Fransızca seslendiler:

— Allo, burası Sofya, orası İstanbul mu; ne istiyorsunuz efendim?

— Türkiye sefiri Beyle görüşmek istiyordum (Devamı 6 ncı sahifede)

Muallimler arasında tebeddülât
Yeni tayin listesini altıncı sahifemizde okuyunuz.

Başvekîlin Seyahati

Heyeti Vekile bugün toplanıyor

İsmet Paş. ayın 20 sinde Atinaya gidiyor

ANKARA, 5 (Telefon) — Başvekîl İsmet Paşa bu sabahki konvansiyonel trenle şehrimize gelmiştir. İstasyonda İcra Vekilleri, meb'uslar ve Vekâletler Erkânı tarafından karşılanmıştır.

Hey'eti vekile yarın öğleden sonra toplanacaktır. İsmet Paşanın ayın yirmisinden sonra Atina ve Peşte seyahatlerine çıkacağı anlaşılmaktadır.

Hariciye vekili Bey de on güne kadar Ankaraya dönecektir.

Yusuf Kemal Bey de bu sabah şehrimize gelmiştir.

Darülfünun Bütçesi

Yalnız Edebiyat fakültesinde tadilat yapılabilecek

Maarif vekâleti tarafından tekrar tetkikine lüzum görülen Tıp ve Edebiyat fakülteleri bütçeleriyle ezacı ve diğçi mekteplerinin bütçeleri dün Darülfünun divanında tetkik edilecekti. Fakat divan azasına evvelce yalnız şifahî tebligat yapıldığı için, ekseriyet olamamış ve divan toplanamamıştır.

Maamafih Tıp Fakültesi ve ezacı, diğçi mektepleri mümessilleri sabahleyin Darülfünun emini Muammer Raşit Beyin riyasetinde ihzari bir içtima yapılmıştır. Bu içtimada Tıp Fakültesi ezacı ve diğçi mektepleri bütçeleri tetkik edilmiştir. Bu bütçelerle alakadar müderrislerden itiraz edenlerin itirazları tetkik edilmiş, fakat bunlar makul görülmemiş ve divan evvelce tesbit ettiği şekilde her üç bütçe de aynen kabul edilmiştir.

Şimdi tekrar tetkik lâzım gelen

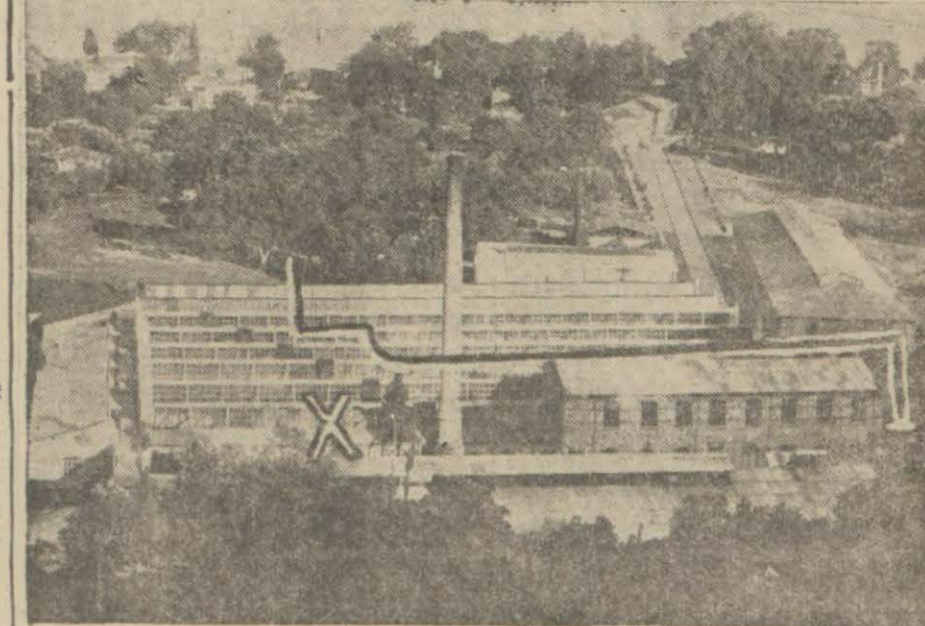
Darülfünun Emini Muammer Raşit Bey

yalnız Edebiyat fakültesi bütçesi kalmaktadır.

Divan bu sabah saat onda içtima ederek, Edebiyat fakültesi bütçesini yeniden tetkik edecektir. Bütçede bazı değişiklikler olması muhtemeldir.

Cenup Hududumuz

Milliyet yakında A. H. Beyin yeni bir makalesini neşredecektir. Cenup hududumuz başlığı altındaki bu makalede Fransızların (Roma yolu) meselesinde neden dolay israr etmiş oldukları ve Suriyeden Fransız mandasının kalkacağı haberlerine rağmen nasıl bir müstemlekecilik siyasetinin hâkim olduğu izah edilmektedir.

Hereke fabrikasının umumi görünüşü ve yanar kısmı

Hereke yangını!

Hereke fabrikasının en mühim kısmı nasıl yandı?

Mahallinde tetkikat yapmak üzere sigorta eksperleri Herekeye gittiler

Evvelki gece Herekede büyük yangın olmuş, fabrikanın Dağ kısmında bulunan makine dairesi tamamen yanmıştır. Yangın gece saat iki buçukta çıkmış ve ancak saat 6 da söndürülebilmştir.

Yangının nasıl çıktığı tahkik edilmektedir. Yangın etrafında aldığımız malûmata nazaran, yangın büyük bir ihtimalle elektrik tellerinin kazar dairesinden çıkmıştır. (Devamı 6 ncı sahifede)

İstanbul Kız orta mektebi muallimlerinden bir grup

Mektep ihtiyacı karşısında

İstanbul Kız orta mektebi muallimlerinden bir grup

İst. Kız orta mektebi

Bu sene mektebe 150 kız talebe alınacaktır..

İstanbul kız orta mektebi henüz dördüncü senesini idrak eden bir binayı evvelce mektebi hukuk, sanayi mektebi, Vefa orta mektebi işgal ediyordu.

Bina yeniden tamir edilmiş güzel bir hale konmuştur. Mektebin ilk sâit olduğundan mektep buraya taşınmış ve kadrosu genişletilmiştir. Bu binayı evvelce mektebi hukuk, sanayi mektebi, Vefa orta mektebi işgal ediyordu.

Bina yeniden tamir edilmiş güzel bir hale konmuştur. Mektebin ilk sâit olduğundan mektep buraya taşınmış ve kadrosu genişletilmiştir. Bu binayı evvelce mektebi hukuk, sanayi mektebi, Vefa orta mektebi işgal ediyordu.

Topkapı müzesinde islâm kitabeleri

Müzeler İdaresinin Topkapı Sarayındaki, yüksek duvarlardan bir tarafa eski islâm kitabelerine tahsis ettiğini dünkü nüshamızda yazmıştık.

Bundan başka müze müdürlüğü tarafından Şehzadebaşındaki metruk türbelerden birinde, mermer bir küp bulunarak, müzeye naklolunmuştur.

Esnafa ehliyetname verilmesi kararlaştı

Esnaf cemiyetlerinde birer yardım sandığı açılması da takarrür etti

Esnaf cemiyetleri mümessilleri dün cemiyetler mürakaba bürosunun daveti üzerine Ticaret odası salonunda bir içtima yapılmıştır. Bu içtimada İstanbul meb'usları Hayrullah ve Ziyaeddin Beyler de iştirak etmişlerdir.

İçtimada bilhassa çok mühim bir meseleye temas edilmiştir: Ehliyetnamesiz esnaf meselesi.

Cemiyetler mümessilleri, bilhassa marangozluk, kunduracılık gibi ehliyete taallük eden san'atlarda bir

talım ehliyetsiz ve acemilerin çalışmasından şikâyet etmişlerdir. İddia edildiğine nazaran bu yüzden bazı san'at gubeleri tedenni etmektedir. Neticede esnafa sıkı bir şekilde ehliyetname verilmesi kararlaştırılmıştır. Bundan sonra cemiyetlerce yardım sandıklarının lüzumundan bahsedilmiş ve yardım sandıkları teşkili için sür'atle faaliyete geçilme si takarrür etmiştir.

Bu içtimalar her ayın ilk cumartesi günü yapılacaktır.

mağlûbiyetin sebeplerini harici tesirlere atfetmek, ve bunu Ankaraya kadar uzatmak mağlûbiyetin ye'sile husule gelmiş bir sersemlikten başka bir şey değildir.

Ahmet SÜKRÜ

KARA BİR GÜN

Istanbul nasıl işgal edildi?

Aziz Hüdayi

Az sonra Tomson geldi

Süleyman Nazifin yazısını kim sansüre etti? diye sordu

Sansör arkadaşlarım anlattılar:

"Seni tuttukları günden bir gün evvel bahriye zabiti ve aynı zamanda 'l'homme libre' gazetesinin muhabiri olan bin başı Loreveran daireye geldi; — Aziz Hüdayi geldi mi? Diye sordu.

— Bugün istirahattedir. Gelmiyecek, dedik.

O gün galiba Büyükdereye otomobil gönderip seni alırmışa çalışmışlar; karlar yolları kapadığı için otomobil geri dönmüş. Ertesi günü erkenden bir Fransız yazıcı neferi geldi; yine seni sordu;

— Bugün nöbetçidir, gelecek, dedik. Nihayet sen geldin ve tutup götürdüler.

Biraz sonra İngiliz sansör şefi Tomson geldi. Hüseyin Beyle görüştü.

— Süleyman Nazifin yazısını kim sansör etti? Diye sordu.

— Aziz Hüdayi, dedik.

— Bu yazı Fransızları çok müteessir etmiş, dedi, o zabitan mutlaka ceza görmesini istiyorlar.

Hüseyin Bey protesto etti, aynı zamanda harbiye nezaretine ve matbuat müdüriyetine müracaat ederek senin için teşebbüste bulunmasını temine çalıştı. Fakat hiç bir netice çıkmadı; son bir tedbir olmak üzere sadarete gitti; meselenin vehamet ve tehlikesini anlattı; yine müspet bir netice alamadı. O gün geç vakit daireye döndü. Odada toplanmış kendisini bekleyen arkadaşlara hitaben:

— Bu şerait altında bir Türk sansör heyetinin çalışmasına imkân yoktur; çıkalım! Dedi; dosyalarını alarak odadan çıktık. Tomson, Loreveran, Lavalet ve Kapiten Benet salonda idiler. Kapıda asılı duran (Matbuat kontrol heyeti) lâvasını indirdik; itilâf zabitelerinin gözü önünde parça parça ederek salonu ortasına fırlattık. Hiç biri bir şey söyleyemiyor, hayretle bakıyorlardı. Merdivenlerden inip gittik. Ertesi günü harbiye nezaretinde toplandık. Vaziyeti anlattık. Birkaç gün vazifeye gitmemekliğimizi ve dışarıya çıkmamaklığımızı emrettiler. Senin evine de bir tezkere yazarak "merak etmeyin, Aziz Bey bir vazife ile birkaç gün için uzak bir yere gönderildi", dedik. Fakat iki gün sonra evden işi anlamışlardı. Refikan seni görmek için iki defa sefarete müracaat etti, bırakmadılar..

Yaşadığımızı, duyduğumuzu haykıralım

Süleyman Naziften dinledim:

"Rumların o günkü çılgınlığı beni çıldırttı. Matbaaya gelmez gelmez "Kara bir gün", kitabesini yazdım. Siyah bir çerçeve içine aldım. Arkadaşlara: Buna sansör müsaade etmeyecektir. Fakat siz bir defa gönderin; belki.. Dedim.

Nöbetçi muharrir bırak-tım. O ne alay, o ne yavgara idi? Kimin cenazesi kalkıyor, kimin düğünü yapıyordu? Bu ördöklere ölmüştüm, duyduğumuzu ve unutmuyacağımızı bağırarak bir ses lâzımdı. Yani bütün milletin bir ağızdan çıkan sesi.. Fakat bu sesle san-jör de muhakkak boğulacaktır. Sabahleyin "Kara bir gün", ün basılmış olduğunu görünce hayret ettim, fakat çok da sevindim.."

Onu idam ettireceğim

Eski sefirlerimizden Galip Kemal Bey "Tanin", gazetesi-

sinde hatıralarını yazarken anlatmıştı:

".. Generalin tıpkı bir tiyatro sahnesini andırır bir şekilde tertip ettirdiği alay münasebetine Anasırı Hıristiyanı ve betahis Rumlar tarafından aleyhimize birçok nümayişler vuku bulmuştu. İzzeti nefsi millimize pek ağır gelen bu taşkınlıklardan müteessir olan muharrirlerimizden birisi lisandan ertesi günü on beş satırlık ateşin bir fikra intişar etti.

Müteakeden sonra itilâf devletleri sureta menafii siyasi ve askeriyeleri aleyhinde bir şey yazılmasını ve esasında ise Beyoğlunda Türkçenin gayri elsinede çıkan gazeteleri istedikleri gibi aleyhimize neşriyatla bulunmakta serbest ve bizzatıkları dilsiz bir halde bırakmak maksadile muhtelit bir sansör teşkil etmişlerdi. Bu heyette erkânı harp binbaşılırlarında Hüseyin Bey refakatinde lüzumu kadar zabitan ciddiyetle çalışıyorlardı.

Ancak itilâf sansör heyetleri yanında bize tamamen düşman ve işleri daima tezvirat icadından ibaret bulunan bir takım Rum ve Ermeni gençleri tercüman sıfatıyla ifayı vazife ihanet ediyorlardı.

Bunlardan biri bu fikrayı görünce mal bulmuş mugribi gibi hemen Cenarale koşmuş, ve Fransız devlet ve milleti ni tahkir sadedile bir Türk gazetesinde bakınız nasıl bir makale intişar etmiştir diyecek ortağı velveleye vermiştir. Derece kudret ve satvetini İstanbul halkına karşı parlak bir surette ispat fırsatını bekliyen Cenral ise o gece sansörde ifai vazife etmiş olan Türk zabitanı tevkif ile Fransız divanı harbine sevk etmiştir.

Aynı zamanda Babıaliye zehirnak bir protestoname göndermiştir.

Arkadaşının böyle bigayri hak ve ecebi kuvvetler tarafından tevkif ve divanı harbe sevkinden müteessir olan Hüseyin Bey diğer rüfekasile birlik te memuriyetten istifa eylemiş ve fimabait hiç bir Türk zabitanın muhtelit sansör idaresinde çalışmamasını arkadaşlarına kabul ettirmiştir.

Hariçe dönen rivayetler masum zabitanın ibretin lisaisaire. — Maazallah — kurşuna dizileceği zemininde olmakla hariciye nazırı Mustafa Reşit Paşa bizzat Franşe Depereyi görerek bu iddianın ne derece vahî ve vazifesinde zerrece te kâsülü görülmemiş olan bir Türk zabitanın ecebi bir divanı harpte muhakeme edilmesi memleketinde ne kadar sui tesirât ve teşvişi ezhan dahi olacağını ispate çalışmış ise de Fransız Başkumandanı bizzat müşarünileyhe (bu zabıt Fransız milletini tahkir eden bir makalenin neşrine iğmaz etmek suretile vazifesi suistimal etmiştir. Onu idam ettireceğim) demişti.

Derhal kurşuna diziniz

O zamanlar İstanbul merkez kumandanı olan muhterem Ahmet Fevzi Paşa, beni kukak layıp alımdan öperken demişti ki:

(Devamı var)

HARİCİ HABERLER

Kutuptaki tahtelbahir ne oldu?

Uzun zamandan beri haber alınmamakla beraber tahtelbahirin tehlikede olmadığı tahmin ediliyor

Cenevre Müzakereleri

İktisadi tensik komisyonu mesaisini bitirdi

CENEVRE, 4 A. A. — Avrupa birliği tetkik komisyonu tarafından teşkil edilmiş olan iktisadi tensik komisyonu mesaisini bitirmiştir. Son içtimada, tahrir komitesi tarafından kaleme alınan mazbata okunmuştur. İktisadi bir ademi tecavüz misakı hakkında Rus projesi bahsinde komite M. Grand'in tekliflerini esas itibarile kabul etmiştir. M. Grand'in bu teklifleri Rus projesinin bütün teferruatile tetkik edilmesine esasla müteallik bulunmak-tadır. Komite tarafından kaleme alınan son kısmında umumi siyasete emniyet ve itimat hissinin idadesi hususunun Avrupanın iktisadi sahada yeniden canlanmasını için sarfedilen gayretlere esas tutulması lâzımgeldiği beyan olunmaktadır.

Bir buzkıran vapuru

OLSO, 4 A. A. — Başvelî, halen Herstad limanında bulunan ve bilhassa kutup seferleri için hazırlanmış olan bir vapurun Nautilus tahtelbahirini aramağa iştirak etmek üzere ilk zaratte hareket müheyya bulunmağa emir almış olduğunu söylemiştir. Mezkûr vapurun taharriyat yapmak üzere hareket için bugün emir alacağı zannedilmektedir.

Endişeye mahal görülüyor

LONG-JEAR-CITY 4 A. A. — Burada Nautilus hakkında endişeye mahal görülüyor. Kok balığı avla mağa mahsus Veiding vapuru King sbay'a gitmek üzere yoldadır. Bu gemi yalnız bir telsiz telgraf abizesini hâmilidir. Kısgıbay'da bir de mürsele aletini alacaktır. Mezkûr gemi hemen Bangizler muntakasına hareket etmek niyetindedir.

OSLO, 5 A. A. — Nautilus'un tehlikede olmadığı hakkındaki haberler resmen teyit edilmiştir.

Ispanya Karışıklığı

Bir şehirde sükunet tesis edilmeden, başka bir şehir karşıyor!

CORDOUE, 4 A. A. — Müritler 7 Eylülde umumi grev yapmağı kararlaştırmışlardır. Hükümet makamları her türlü hâdisata mâni olmak üzere tedbirler almaktadır.

CIUDAD-REAL, 4 A. A. — Yakın köylerden birinde, bir takım ziraat ameleleri kasabayı sararak hasat işleriyle meşgul olan arkadaşlarını isten menetmişler ve köye girecek dükkânların camekânlarını yağma etmişlerdir. Sivil muhafızları sükkun kolaylıkla iadeye muvaffak olmuşlardır. Fakat grev umumilemiştir.

Müritler Barcelon'da kaybettiler

MADRIT, 5 A. A. — Meb'usan meclisinde M. Maura, Barcelone hükümet makamatının sendikalistler grubunun tam bir muvaffakiyetsizlikle bittiğine kana bulundugunu gazetecilere söylemiş ve müritler sen kollarını oynadılar ve kaybettiler demiştir. Maamafih sükunet henüz tamamen iade edilmemiştir.

Saragosse'da sükunet

SARAGOSSE, 5 A. A. — Dün akşam takarrur ettiği vehile, sendikal ameleleri telrar işe başlamışlardır. Hükümet, sendikalistlerin merkezlerinin açılmasına müsaade etmiştir. Ve son hâdiseler esnasında tevkif edilmiş olanları tahliye eylemiştir. Sivil muhafız kıl'alarının sokaklarda gezmesine rağmen şehir tabii halini almıştır.

Cordoue'de kanlı karışıklıklar

CORDOUE, 5 A. A. — Amele, çalışma varakaları tevzi edilmekte olan bir meyhaneye iltica etmiş olan müritlerden bir grup ameleyi himaye etmekle olan sivil muhafız kıl'aları üzerine kesif bir ateş açmıştır. Tüfek ateşi bir saat devam etmiştir. Ölü ve yaralıların adedi malum değildir.

Nautilus Ne oldu?

Hiç haber alınmadığı için tayyareler taharriyata hazırlanıyor

OSLO, 4 A. A. — Brandenbourgevice kumpanyasının iki tayyaresi Bergen'den şimalde doğru uçmuşlardır. Bu tayyareler Nautilus'e muavenet etmek için hareket eden Nan sen'in Fridtjof tayyaresine refakat edeceklerdir. Yüzbaşı Larsen bu tayyarelerden birine kumanda etmektedir.

BERGEN, 4 A. A. — Nautilus tahtelbahirini aramak için bahriye tayyare limanında yüzbaşı Larsen'in kumandasında hazırlıklar yapılmaktadır. Larsen, her türlü ihtimale karşı tayyarelerin hazır tutulmasını emretmiştir.

Bir buzkıran vapuru

OLSO, 4 A. A. — Başvelî, halen Herstad limanında bulunan ve bilhassa kutup seferleri için hazırlanmış olan bir vapurun Nautilus tahtelbahirini aramağa iştirak etmek üzere ilk zaratte hareket müheyya bulunmağa emir almış olduğunu söylemiştir. Mezkûr vapurun taharriyat yapmak üzere hareket için bugün emir alacağı zannedilmektedir.

Endişeye mahal görülüyor

LONG-JEAR-CITY 4 A. A. — Burada Nautilus hakkında endişeye mahal görülüyor. Kok balığı avla mağa mahsus Veiding vapuru King sbay'a gitmek üzere yoldadır. Bu gemi yalnız bir telsiz telgraf abizesini hâmilidir. Kısgıbay'da bir de mürsele aletini alacaktır. Mezkûr gemi hemen Bangizler muntakasına hareket etmek niyetindedir.

OSLO, 5 A. A. — Nautilus'un tehlikede olmadığı hakkındaki haberler resmen teyit edilmiştir.

Ispanya Karışıklığı

Bir şehirde sükunet tesis edilmeden, başka bir şehir karşıyor!

CORDOUE, 4 A. A. — Müritler 7 Eylülde umumi grev yapmağı kararlaştırmışlardır. Hükümet makamları her türlü hâdisata mâni olmak üzere tedbirler almaktadır.

CIUDAD-REAL, 4 A. A. — Yakın köylerden birinde, bir takım ziraat ameleleri kasabayı sararak hasat işleriyle meşgul olan arkadaşlarını isten menetmişler ve köye girecek dükkânların camekânlarını yağma etmişlerdir. Sivil muhafızları sükkun kolaylıkla iadeye muvaffak olmuşlardır. Fakat grev umumilemiştir.

Müritler Barcelon'da kaybettiler

MADRIT, 5 A. A. — Meb'usan meclisinde M. Maura, Barcelone hükümet makamatının sendikalistler grubunun tam bir muvaffakiyetsizlikle bittiğine kana bulundugunu gazetecilere söylemiş ve müritler sen kollarını oynadılar ve kaybettiler demiştir. Maamafih sükunet henüz tamamen iade edilmemiştir.

Saragosse'da sükunet

SARAGOSSE, 5 A. A. — Dün akşam takarrur ettiği vehile, sendikal ameleleri telrar işe başlamışlardır. Hükümet, sendikalistlerin merkezlerinin açılmasına müsaade etmiştir. Ve son hâdiseler esnasında tevkif edilmiş olanları tahliye eylemiştir. Sivil muhafız kıl'alarının sokaklarda gezmesine rağmen şehir tabii halini almıştır.

Cordoue'de kanlı karışıklıklar

CORDOUE, 5 A. A. — Amele, çalışma varakaları tevzi edilmekte olan bir meyhaneye iltica etmiş olan müritlerden bir grup ameleyi himaye etmekle olan sivil muhafız kıl'aları üzerine kesif bir ateş açmıştır. Tüfek ateşi bir saat devam etmiştir. Ölü ve yaralıların adedi malum değildir.

Gümrük Birliği

La Heye adalet divanı kararını verdi

LA HAYE, 5 A. A. — Beynelmîlel daimi adalet divanı vücade getirilmesi düşünülen Avusturya, Alman gümrük birliğinin Cenevre protokolü ile telif mümkün olmadığına yedi muhalif rey karşılık sekiz rey ile hükmetmiştir. Bu kararın lehinde rey veren sekiz hakimden yedisi gümrük birliğinin Saint-Germain muahedesinin 88 zinci maddesi ahlkâmile de telif edilmeyeceğini beyan etmişlerdir.

Bu kararın aleyhinde rey veren ve aralarında İngiliz Hakimî Hurst ile Amerikan hakimî Kelloggda bulunan yedi âza müsterek bir beyanname imzalamışlar ve bu beyanname Alman-Avusturya Gümrük birliği projesinin hem Cenevre Protokolü ile hem de Saint-Germain muahedesinin 88 inci maddesile telif mümkün olduğu mütalâasında bulunduklarını bildirmişlerdir.

LONDRA, 5 A. A. — Daily Telegraph gazetesine göre, La Heye divanı hakimlerinin ekseriyeti Saina Germin ve Versailles muahedeleri ahlkâmile taarruz etmemekle beraber Almanya ve Avusturya gümrük itihadi projesinin Avusturya'ın 1922 teşrinievvelinde yapmış olduğu istikrazla taahhüt ettiği şartları nakzeylettiği kanaatinde bulunduklarını söylemişlerdir.

Şu itibarla Avusturya'nın bu projeyi kabul karar verebilmesi için istikrazın hitamı tarihi olan 1943 senesine kadar beklemesi lâzım gelmektedir.

Anlaşmağa mâni sebep ortadan kalktı

LONDRA, 4 A. A. — Matbuat Almanya ve Avusturya'nın gümrük itihadi projesinden sarfi nazar etmelerinden dolayı memnuniyet göstermektedir. Gazeteler, Avrupa'nın inkişafı için çok lâzım olan Fransa ve Almanya mukarenetine mâni olanın bir teşebbüse izale edildigini ve bu suretle yakınlaşmanın çok kolaylaştığı kanaatini izhar etmektedirler.

Neus Chronicle gazetesi, bu sarfi nazarı Avrupa gümrük itihadına doğru daha muvaffakiyetli bir istikamet göstermekte olduğunu yazmaktadır.

Times gazetesi La Heye divanının kararını beklemeksizin alınan bu teşebbüsün Almanya ve Fransa mukarenetine yegâne mâni olan anasırı izale etmiş bulunduğunu kaydeylemekte ve M. Laval ile M. Brand'in Berlin seyahatlerinin bu mukareneti daha fazla tacil edeceğini ilâve etmektedir. Gümrük itihadına dair telmihatta bulunan Daily Telegraph gazetesi, muharebeden beri hiçbir siyasi faaliyetin bu itilâf intaç eden son gizli müzakereler kadar muvaffakiyetli neticeler vermediğini yazmakta ve gümrük itihadi projesi ölmüştür, Akvam cemiyeti tarafından tavsiye edilmiş olan tahkim usulü, düşünülen itilâf neticelerini sükunetle tetkik etmek için lâzım gelen zamanı bırakmamaktadır. Demektedir.

Diger taraftan Neus Chronicle gazetesi de, Almanya ve Avusturya tarafından gümrük itihadi projesinin derin sarfi nazar edilmesi Fransa mali nüfuz dairesinin genişlediğini ve bu nüfuz dairesi haricinde yapılabilecek her türlü inkişafın olacağını isbat eylediğini tahmin etmektedir. Mezkûr gazete Avrupa gümrük itihadi için Fransız nokta nazarı tahakkuk etmek üzere bulunduğunu ve Avrupa iktisadi vaziyetinin bu kadar çabuk ve bu kadar beklenilmez bir zamanda inkişaf sırasında İngiltere mümessillerinin Cenevre'de bulunmalarının şimdi ki kadar teessüfe şayan görülmesi olduğunu da ilâve eylemektedir.

10 DAKİKA

Lomski, Dempsey ile maç yapmak istemiyor

TORLAND (Orègon) 5, (A.A.) — Maruf ağır siklet Lori meşhur Dempsey ile bir bolts maçı yapacak idi. Fakat o şampiyon Dempseyin kendisile çarpışan iki rakibini ilk raun yere serdiğini görünce Dempsey ile çarpışmağı kabul etmez ve bu şerefi kendisinden başkasına bırakdığını söylemiştir.

Dempsey bu yakınlarda ölen erkek kardeşi Barney'i kaybetmiş olmaktan dolayı çok müteessir bulunmakla beraber gay kuvvetli bir surette çarpışmaktadır.

Barselonda kargaşalık.. ölenler ve

BARSELON, 5 A. A. — Dün akşam üzeri zabita ile greçiler arasında teati den tüfek ateşi neticesinde üç kişi ölmüş beş kişi de ağır surette yaralanmıştır. Mevkuflardan altı kişi kargaşalıktan istifade ederek kaçmışlardır.

Yugoslavyada tasarruf ve yeni kanunu esaslı

BELGRAD, 5 (A.A.) — Bütçede tasarruf yapmağa memur kabine encümeni mesaisini bitirmiştir. Encümen bütçenin muhtelif fasıllarında 214,865,000 dinarlık bir tasarruf yapmıştır.

BELGRAD, 5 (A.A.) — Yeni kanunu esasının ilânı büt memleketi fevkalâde tezahüratla karşılanmıştır. Bilhassa Zarep'te bu tezahürat çok hararetili olmuştur. Hasan Bekuh'un kanuneye alınması Bosna - Hersek'te büyük bir sevinç uyandırmıştır.

Yunan - Bulgar İhtilâfı

Cemiyeti akvam meseleği tetkik ediyor

Cenevre, 4 A. A. — Cemiyeti Akvam meclisi mandalardan feragat hususunun tabii olması lâzım gelen şerait hakkında müzakerede bulunmuştur.

Bu müzakerede esasında M. Flandin Fransa Hükümetinin Şark memleketlerini mandandan kurtulma yoluna koyacak surette siyaseten techiz için mandalar komisyonunun tekliflerinden müphem olmağa hazır bulunduğunu söylemiştir.

Bu meselenin tetkikinden evvel Hoover Moratoryomunun alâkadar diğer devletler hakkında olduğu gibi Yunanistan da tabiki yüzünden çıkan Yunan, Bulgar ihtilâfı hakkında bir münakaşa açılmıştır. Malâm olduğu üzere Hoover Moratoryomu Yunanistan Bulgaristan karşı olan teahhütlerini yerine getirmesine imkân bırakmamıştır.

Cemiyeti Akvam meclisi Yunanistan ile Bulgaristan arasında ihtilâf çıkmasına sebep olan bu mesele hakkında M. Flandin'in raporunu üzerine Cemiyeti Akvam Maliye kongresinin fikir ve mütalâasını sormağa karar vermiştir.

Zeppelin yolunda

PARIS, 4 A. A. — Cenubi Amerika kabo kumpanyası Graf Zeppelin' in mahalli saatte saat 9.25 de Fernando-do-Noronha üzerinden uçmuş olduğunu bildirmektedir.

Büyük deniz merhalesiz geçilecek

TOKIO, 5 A. A. — Amerikalı tayyareciler Allen ve Moyle, bugün merhalesiz olarak büyük denizi geçmek üzere hareket edeceklerdir.

Yugoslavyada tasarruf

BELGRAT, 5, A.A. — Tasarruf yapmağa memur nazırlar komitesi mesaisini bitirmiştir. Devlet masraflarının tenzili bütçenin muhtelif kısımlarında 714.865.000 dinarlık tasarruf husule getirmiştir.

Romanya kralı evlenmiyor

PARIS, 4 A. A. — Romanya sefaretî, kral Karol'un tekrar evleneceği hakkında işae edilen haberlerin her türlü hakikatten uzak ve asılsız olduğunu beyan etmektedir.

Eski bir sefir taksi şoförü oldu

SAINT-SEBASTIEN, 4. A.A. — İspanyanın La Hayeda sabık sefiri olan kont Daniel Carball-Y-Prate Cradere, işsiz vakitlerini geçirmek için Pariste taksi şoförlüğü yapmaktadır. Sümaileyh, dostlarına demiştir ki: Sâtim aldığım bir taksi ile onbeş gündenberi Pariste çalışmaktayım. Bu yeni hayattan memnunum. Mesaim saati 10 da başlıyorum. Öğleğin arabama kulübüme gidip yemeğimi yiyorum ve saat 13 den 19 a kadar tekrar işe başlıyorum. Akşam yemeğinden sonra da tiyatroya gidiyorum.

Faşist avangardistler yola çıktılar

NAPOLI, 4 A.A. — Cesare Battisti vapuru Akdenizde bir cerevise yapmakta olan avangardistleri himil olduğu halde Napoli'ya getirmiştir. Avangardistler vavurda hükümet erkânı tarafından selâmlanmışlardır. Bu gençler karaya çıkarılmamış Faşistliğin meteden şarkılar söylemişler ve halk tarafından alkışlanmışlardır. Ondan sonra şehrin muhtelif yerlerini gezmişlerdir. İtalyanların cenup eyaletleri avangardistlerinden 300 kişi ile bedeni terbiye akademisi mensuplarından 10 kişi de bu vapurla hareket edeceklerdir.

Santiago'da örfi idare

SANTIAGO (Şili), 4 A.A. — Nakliyat amelesinin grev yapması üzerine örfi idare ilân edilmiştir.

ABONE ÜCRETLERİ

G	Türkiye için Haric için aylığı	400 kuruş	800 kuruş
"	"	750 "	1400 "
"	"	1400 "	2700 "

Gelen evrak geri verilmez
Müddeti geçen nushalar 10 kuruş
r. Gazete ve matbaaya ait işler
in müdüriyete müracaat edilir.
Gazetemiz ilanlara mes'uliyetini
sübul etmez.

Bugünkü Hava
Dün azami hararet 28,
asgari 17 derece idi. Bu-
gün rüzgâr mütehavvil
hava açıktır.

FELEK

Sokakların sahibi

Ben bir takım adamlardan
ok korkarım. Bunların hep-
ini burada sayıp dökmek güç
ir.. Fakat bir ikisini yazı-
cağım: Evvelâ Türkçe dilini ya-
zı kendî mal zannedip baş-
lamlarına söz söyletmişler.
İkinci korktuğum adam da
okaklarda, yollarda hepimiz
K. Çiğit yerinde baş başa vurup
fü örsenlerdir. Bu adamlara
te la çatnamak lazımdır, fayda
ke ıdır. Lâkin her zaman yol
in lolaşıp geçecek kadar, geniş
m lâmaz, bazan dikkatiniz de-
lar olur. Bu adamlara çarpma-
rınız... Çarpma çarpmaz sakın
E. Çarpma çarpmaz sakın

İkinci korktuğum adam da
okaklarda, yollarda hepimiz
K. Çiğit yerinde baş başa vurup
fü örsenlerdir. Bu adamlara
te la çatnamak lazımdır, fayda
ke ıdır. Lâkin her zaman yol
in lolaşıp geçecek kadar, geniş
m lâmaz, bazan dikkatiniz de-
lar olur. Bu adamlara çarpma-
rınız... Çarpma çarpmaz sakın
E. Çarpma çarpmaz sakın

İkinci korktuğum adam da
okaklarda, yollarda hepimiz
K. Çiğit yerinde baş başa vurup
fü örsenlerdir. Bu adamlara
te la çatnamak lazımdır, fayda
ke ıdır. Lâkin her zaman yol
in lolaşıp geçecek kadar, geniş
m lâmaz, bazan dikkatiniz de-
lar olur. Bu adamlara çarpma-
rınız... Çarpma çarpmaz sakın
E. Çarpma çarpmaz sakın

İkinci korktuğum adam da
okaklarda, yollarda hepimiz
K. Çiğit yerinde baş başa vurup
fü örsenlerdir. Bu adamlara
te la çatnamak lazımdır, fayda
ke ıdır. Lâkin her zaman yol
in lolaşıp geçecek kadar, geniş
m lâmaz, bazan dikkatiniz de-
lar olur. Bu adamlara çarpma-
rınız... Çarpma çarpmaz sakın
E. Çarpma çarpmaz sakın

İkinci korktuğum adam da
okaklarda, yollarda hepimiz
K. Çiğit yerinde baş başa vurup
fü örsenlerdir. Bu adamlara
te la çatnamak lazımdır, fayda
ke ıdır. Lâkin her zaman yol
in lolaşıp geçecek kadar, geniş
m lâmaz, bazan dikkatiniz de-
lar olur. Bu adamlara çarpma-
rınız... Çarpma çarpmaz sakın
E. Çarpma çarpmaz sakın

İkinci korktuğum adam da
okaklarda, yollarda hepimiz
K. Çiğit yerinde baş başa vurup
fü örsenlerdir. Bu adamlara
te la çatnamak lazımdır, fayda
ke ıdır. Lâkin her zaman yol
in lolaşıp geçecek kadar, geniş
m lâmaz, bazan dikkatiniz de-
lar olur. Bu adamlara çarpma-
rınız... Çarpma çarpmaz sakın
E. Çarpma çarpmaz sakın

İkinci korktuğum adam da
okaklarda, yollarda hepimiz
K. Çiğit yerinde baş başa vurup
fü örsenlerdir. Bu adamlara
te la çatnamak lazımdır, fayda
ke ıdır. Lâkin her zaman yol
in lolaşıp geçecek kadar, geniş
m lâmaz, bazan dikkatiniz de-
lar olur. Bu adamlara çarpma-
rınız... Çarpma çarpmaz sakın
E. Çarpma çarpmaz sakın

İkinci korktuğum adam da
okaklarda, yollarda hepimiz
K. Çiğit yerinde baş başa vurup
fü örsenlerdir. Bu adamlara
te la çatnamak lazımdır, fayda
ke ıdır. Lâkin her zaman yol
in lolaşıp geçecek kadar, geniş
m lâmaz, bazan dikkatiniz de-
lar olur. Bu adamlara çarpma-
rınız... Çarpma çarpmaz sakın
E. Çarpma çarpmaz sakın

İkinci korktuğum adam da
okaklarda, yollarda hepimiz
K. Çiğit yerinde baş başa vurup
fü örsenlerdir. Bu adamlara
te la çatnamak lazımdır, fayda
ke ıdır. Lâkin her zaman yol
in lolaşıp geçecek kadar, geniş
m lâmaz, bazan dikkatiniz de-
lar olur. Bu adamlara çarpma-
rınız... Çarpma çarpmaz sakın
E. Çarpma çarpmaz sakın

İkinci korktuğum adam da
okaklarda, yollarda hepimiz
K. Çiğit yerinde baş başa vurup
fü örsenlerdir. Bu adamlara
te la çatnamak lazımdır, fayda
ke ıdır. Lâkin her zaman yol
in lolaşıp geçecek kadar, geniş
m lâmaz, bazan dikkatiniz de-
lar olur. Bu adamlara çarpma-
rınız... Çarpma çarpmaz sakın
E. Çarpma çarpmaz sakın

İkinci korktuğum adam da
okaklarda, yollarda hepimiz
K. Çiğit yerinde baş başa vurup
fü örsenlerdir. Bu adamlara
te la çatnamak lazımdır, fayda
ke ıdır. Lâkin her zaman yol
in lolaşıp geçecek kadar, geniş
m lâmaz, bazan dikkatiniz de-
lar olur. Bu adamlara çarpma-
rınız... Çarpma çarpmaz sakın
E. Çarpma çarpmaz sakın

İkinci korktuğum adam da
okaklarda, yollarda hepimiz
K. Çiğit yerinde baş başa vurup
fü örsenlerdir. Bu adamlara
te la çatnamak lazımdır, fayda
ke ıdır. Lâkin her zaman yol
in lolaşıp geçecek kadar, geniş
m lâmaz, bazan dikkatiniz de-
lar olur. Bu adamlara çarpma-
rınız... Çarpma çarpmaz sakın
E. Çarpma çarpmaz sakın

İkinci korktuğum adam da
okaklarda, yollarda hepimiz
K. Çiğit yerinde baş başa vurup
fü örsenlerdir. Bu adamlara
te la çatnamak lazımdır, fayda
ke ıdır. Lâkin her zaman yol
in lolaşıp geçecek kadar, geniş
m lâmaz, bazan dikkatiniz de-
lar olur. Bu adamlara çarpma-
rınız... Çarpma çarpmaz sakın
E. Çarpma çarpmaz sakın

İkinci korktuğum adam da
okaklarda, yollarda hepimiz
K. Çiğit yerinde baş başa vurup
fü örsenlerdir. Bu adamlara
te la çatnamak lazımdır, fayda
ke ıdır. Lâkin her zaman yol
in lolaşıp geçecek kadar, geniş
m lâmaz, bazan dikkatiniz de-
lar olur. Bu adamlara çarpma-
rınız... Çarpma çarpmaz sakın
E. Çarpma çarpmaz sakın

İkinci korktuğum adam da
okaklarda, yollarda hepimiz
K. Çiğit yerinde baş başa vurup
fü örsenlerdir. Bu adamlara
te la çatnamak lazımdır, fayda
ke ıdır. Lâkin her zaman yol
in lolaşıp geçecek kadar, geniş
m lâmaz, bazan dikkatiniz de-
lar olur. Bu adamlara çarpma-
rınız... Çarpma çarpmaz sakın
E. Çarpma çarpmaz sakın

İkinci korktuğum adam da
okaklarda, yollarda hepimiz
K. Çiğit yerinde baş başa vurup
fü örsenlerdir. Bu adamlara
te la çatnamak lazımdır, fayda
ke ıdır. Lâkin her zaman yol
in lolaşıp geçecek kadar, geniş
m lâmaz, bazan dikkatiniz de-
lar olur. Bu adamlara çarpma-
rınız... Çarpma çarpmaz sakın
E. Çarpma çarpmaz sakın

İkinci korktuğum adam da
okaklarda, yollarda hepimiz
K. Çiğit yerinde baş başa vurup
fü örsenlerdir. Bu adamlara
te la çatnamak lazımdır, fayda
ke ıdır. Lâkin her zaman yol
in lolaşıp geçecek kadar, geniş
m lâmaz, bazan dikkatiniz de-
lar olur. Bu adamlara çarpma-
rınız... Çarpma çarpmaz sakın
E. Çarpma çarpmaz sakın

İkinci korktuğum adam da
okaklarda, yollarda hepimiz
K. Çiğit yerinde baş başa vurup
fü örsenlerdir. Bu adamlara
te la çatnamak lazımdır, fayda
ke ıdır. Lâkin her zaman yol
in lolaşıp geçecek kadar, geniş
m lâmaz, bazan dikkatiniz de-
lar olur. Bu adamlara çarpma-
rınız... Çarpma çarpmaz sakın
E. Çarpma çarpmaz sakın

İkinci korktuğum adam da
okaklarda, yollarda hepimiz
K. Çiğit yerinde baş başa vurup
fü örsenlerdir. Bu adamlara
te la çatnamak lazımdır, fayda
ke ıdır. Lâkin her zaman yol
in lolaşıp geçecek kadar, geniş
m lâmaz, bazan dikkatiniz de-
lar olur. Bu adamlara çarpma-
rınız... Çarpma çarpmaz sakın
E. Çarpma çarpmaz sakın

İkinci korktuğum adam da
okaklarda, yollarda hepimiz
K. Çiğit yerinde baş başa vurup
fü örsenlerdir. Bu adamlara
te la çatnamak lazımdır, fayda
ke ıdır. Lâkin her zaman yol
in lolaşıp geçecek kadar, geniş
m lâmaz, bazan dikkatiniz de-
lar olur. Bu adamlara çarpma-
rınız... Çarpma çarpmaz sakın
E. Çarpma çarpmaz sakın

İkinci korktuğum adam da
okaklarda, yollarda hepimiz
K. Çiğit yerinde baş başa vurup
fü örsenlerdir. Bu adamlara
te la çatnamak lazımdır, fayda
ke ıdır. Lâkin her zaman yol
in lolaşıp geçecek kadar, geniş
m lâmaz, bazan dikkatiniz de-
lar olur. Bu adamlara çarpma-
rınız... Çarpma çarpmaz sakın
E. Çarpma çarpmaz sakın

İkinci korktuğum adam da
okaklarda, yollarda hepimiz
K. Çiğit yerinde baş başa vurup
fü örsenlerdir. Bu adamlara
te la çatnamak lazımdır, fayda
ke ıdır. Lâkin her zaman yol
in lolaşıp geçecek kadar, geniş
m lâmaz, bazan dikkatiniz de-
lar olur. Bu adamlara çarpma-
rınız... Çarpma çarpmaz sakın
E. Çarpma çarpmaz sakın

İkinci korktuğum adam da
okaklarda, yollarda hepimiz
K. Çiğit yerinde baş başa vurup
fü örsenlerdir. Bu adamlara
te la çatnamak lazımdır, fayda
ke ıdır. Lâkin her zaman yol
in lolaşıp geçecek kadar, geniş
m lâmaz, bazan dikkatiniz de-
lar olur. Bu adamlara çarpma-
rınız... Çarpma çarpmaz sakın
E. Çarpma çarpmaz sakın

İkinci korktuğum adam da
okaklarda, yollarda hepimiz
K. Çiğit yerinde baş başa vurup
fü örsenlerdir. Bu adamlara
te la çatnamak lazımdır, fayda
ke ıdır. Lâkin her zaman yol
in lolaşıp geçecek kadar, geniş
m lâmaz, bazan dikkatiniz de-
lar olur. Bu adamlara çarpma-
rınız... Çarpma çarpmaz sakın
E. Çarpma çarpmaz sakın

İkinci korktuğum adam da
okaklarda, yollarda hepimiz
K. Çiğit yerinde baş başa vurup
fü örsenlerdir. Bu adamlara
te la çatnamak lazımdır, fayda
ke ıdır. Lâkin her zaman yol
in lolaşıp geçecek kadar, geniş
m lâmaz, bazan dikkatiniz de-
lar olur. Bu adamlara çarpma-
rınız... Çarpma çarpmaz sakın
E. Çarpma çarpmaz sakın

İkinci korktuğum adam da
okaklarda, yollarda hepimiz
K. Çiğit yerinde baş başa vurup
fü örsenlerdir. Bu adamlara
te la çatnamak lazımdır, fayda
ke ıdır. Lâkin her zaman yol
in lolaşıp geçecek kadar, geniş
m lâmaz, bazan dikkatiniz de-
lar olur. Bu adamlara çarpma-
rınız... Çarpma çarpmaz sakın
E. Çarpma çarpmaz sakın

İkinci korktuğum adam da
okaklarda, yollarda hepimiz
K. Çiğit yerinde baş başa vurup
fü örsenlerdir. Bu adamlara
te la çatnamak lazımdır, fayda
ke ıdır. Lâkin her zaman yol
in lolaşıp geçecek kadar, geniş
m lâmaz, bazan dikkatiniz de-
lar olur. Bu adamlara çarpma-
rınız... Çarpma çarpmaz sakın
E. Çarpma çarpmaz sakın

İkinci korktuğum adam da
okaklarda, yollarda hepimiz
K. Çiğit yerinde baş başa vurup
fü örsenlerdir. Bu adamlara
te la çatnamak lazımdır, fayda
ke ıdır. Lâkin her zaman yol
in lolaşıp geçecek kadar, geniş
m lâmaz, bazan dikkatiniz de-
lar olur. Bu adamlara çarpma-
rınız... Çarpma çarpmaz sakın
E. Çarpma çarpmaz sakın

İkinci korktuğum adam da
okaklarda, yollarda hepimiz
K. Çiğit yerinde baş başa vurup
fü örsenlerdir. Bu adamlara
te la çatnamak lazımdır, fayda
ke ıdır. Lâkin her zaman yol
in lolaşıp geçecek kadar, geniş
m lâmaz, bazan dikkatiniz de-
lar olur. Bu adamlara çarpma-
rınız... Çarpma çarpmaz sakın
E. Çarpma çarpmaz sakın

İkinci korktuğum adam da
okaklarda, yollarda hepimiz
K. Çiğit yerinde baş başa vurup
fü örsenlerdir. Bu adamlara
te la çatnamak lazımdır, fayda
ke ıdır. Lâkin her zaman yol
in lolaşıp geçecek kadar, geniş
m lâmaz, bazan dikkatiniz de-
lar olur. Bu adamlara çarpma-
rınız... Çarpma çarpmaz sakın
E. Çarpma çarpmaz sakın

İkinci korktuğum adam da
okaklarda, yollarda hepimiz
K. Çiğit yerinde baş başa vurup
fü örsenlerdir. Bu adamlara
te la çatnamak lazımdır, fayda
ke ıdır. Lâkin her zaman yol
in lolaşıp geçecek kadar, geniş
m lâmaz, bazan dikkatiniz de-
lar olur. Bu adamlara çarpma-
rınız... Çarpma çarpmaz sakın
E. Çarpma çarpmaz sakın

İkinci korktuğum adam da
okaklarda, yollarda hepimiz
K. Çiğit yerinde baş başa vurup
fü örsenlerdir. Bu adamlara
te la çatnamak lazımdır, fayda
ke ıdır. Lâkin her zaman yol
in lolaşıp geçecek kadar, geniş
m lâmaz, bazan dikkatiniz de-
lar olur. Bu adamlara çarpma-
rınız... Çarpma çarpmaz sakın
E. Çarpma çarpmaz sakın

İkinci korktuğum adam da
okaklarda, yollarda hepimiz
K. Çiğit yerinde baş başa vurup
fü örsenlerdir. Bu adamlara
te la çatnamak lazımdır, fayda
ke ıdır. Lâkin her zaman yol
in lolaşıp geçecek kadar, geniş
m lâmaz, bazan dikkatiniz de-
lar olur. Bu adamlara çarpma-
rınız... Çarpma çarpmaz sakın
E. Çarpma çarpmaz sakın

İkinci korktuğum adam da
okaklarda, yollarda hepimiz
K. Çiğit yerinde baş başa vurup
fü örsenlerdir. Bu adamlara
te la çatnamak lazımdır, fayda
ke ıdır. Lâkin her zaman yol
in lolaşıp geçecek kadar, geniş
m lâmaz, bazan dikkatiniz de-
lar olur. Bu adamlara çarpma-
rınız... Çarpma çarpmaz sakın
E. Çarpma çarpmaz sakın

İkinci korktuğum adam da
okaklarda, yollarda hepimiz
K. Çiğit yerinde baş başa vurup
fü örsenlerdir. Bu adamlara
te la çatnamak lazımdır, fayda
ke ıdır. Lâkin her zaman yol
in lolaşıp geçecek kadar, geniş
m lâmaz, bazan dikkatiniz de-
lar olur. Bu adamlara çarpma-
rınız... Çarpma çarpmaz sakın
E. Çarpma çarpmaz sakın

İkinci korktuğum adam da
okaklarda, yollarda hepimiz
K. Çiğit yerinde baş başa vurup
fü örsenlerdir. Bu adamlara
te la çatnamak lazımdır, fayda
ke ıdır. Lâkin her zaman yol
in lolaşıp geçecek kadar, geniş
m lâmaz, bazan dikkatiniz de-
lar olur. Bu adamlara çarpma-
rınız... Çarpma çarpmaz sakın
E. Çarpma çarpmaz sakın

Dil işleri: 6

Dil sadeleşmesi ve dil yenileşmesi

Edirne mebusu Mehmet Şeref Beyin bir mektupları..

Bundan evvelki makalede dil sadeleşmesi ve dil yenileşmesi meselelerinin birbirinden ayrı olduğunu izah etmekte, bir müddet evvel muhterak Edirne mebusu Mehmet Şeref Beyefendiden aldığım bir mektubun mevzuuna temas etmiş oldum. Bu mektubun şimdiye kadar geçiktirdiğinden dolayı evvelâ itizara kendimi borçlu bilirim.

Hatırda olsa gerekir ki Sadri Maksudi Beyefendinin (Türk dili için) atlı kitabı bir aralık gazetelerde bir çok münakaşayı mucip olmuştu. En ziyade münakaşa edilen mesele de, müellifin bu eserde yarımın türkçesi hakkında ileriye evvelâ itizara kendimi borçlu bilirim.

Sadri Maksudi Bey türkçe denilen geniş lehçeler kaynağını tek bir lisanı birlik gibi almıştı. Bunun için de t büyük Okyanustan Akdeniz uçlarına kadar, her nerede Türkler toplu bir halde yaşıyorsa hepsinden kullanılabilecek bir tek türkçe yapmayı düşünüyordu, dilimizin bütün değişik lehçelerinden ke lilemler arak cümlesinden top yekün bir (ortaklama türkçe) vücutu getirmek fikrini ileriye sürüyordu.

Buna karşı, dilleri tarihi ve içtimai gidişlerin doğurduğu birer "vaka", gibi görenler, tarih içinde ayrılıklara uğramış muhtelif lehçelerden toplana- cak bir dilin "yapma", bir şey olacağını iddia ediyorlardı. Bunların fikrince bir dilin içinde, aslı nereden gelirse gelsin, canlı canlı kullanılan her kelime o dile mal edilmiş demektir.

Bu bahsin içinde bir misâl olarak geçen (su) kelimesinin aslı çince olduğu hakkında Valâ Nurettin Bey arkadaşımızın ileriye sürdüğü bir iddia üzere-

ters gidişim zaten halkın nazarı dikkatini celbetmiş âlem bana bakıyordu. Mahcup oldum ve yolumu düzelttim. Acaba bizde buna çare bulunamaz mı? Şu sokakların sahiplerini azaltmak imkânı yok mu?

Zavallı Polaneğri!

Otel Emperyal, Varşovalı kadın, daha bir sürü güzel film lerini alâka ile seyrettikimiz Polonyalı aktris Polaneğrinin öldüğünü Hollywood'tan gelen telgraflar bize bildiriyor. Bu kadın Avrupadan Amerikaya ya gidip Avrupa sahne kudretini Amerikaya tanıtan ve tasdik ettiren kadın artistlerden biriydi. Bize ekranda, sinemanın dilsiz zamanında çehresile his ve fikirleri en belîğ suret te ifade etmiş bir kadın olan Polaneğri'ye dünyanın ince zevk ve hisleri hesabına esef etmemek elden gelmez..

FELEK

rine yazdığım bir makalede (*) bu iki cereyanın münakaşasını ileriye bırakmıştım.

İşte Mehmet Şeref Beyefendinin kıymetli hitaplarına bu vesile ile nail oldum. Mektuplarını şuraya aynan naklediyorum:

"(Milliyet) te Valâ Nurettin Beyefendiye yazdığınız yazının başında dilimizin iki akışından söz açılıyorsunuz. Türk dilinin kendi köklerinden söz alarak baştan başa durulmasını istiyenlerle, alınmış alınmıştır diyerek dilimize girmiş yabancı sözcükleri artık bizim sananların düşüncelerine söyletece bir dokunarak geçiyorsunuz. Daha aşağıda (su) sözünün çinceden alınmadığını anlatıyorsunuz. (Su) sözü için söyleyecek bir sözüm yoktur. Siz onun çok geniş bir yolda dilimizin bir sözü olduğunu gösterdiniz.

"Ben, şöyle ufak bir dokunuşla geçtiğiniz Türk dilinin kanyan yarasına parmağınızı bastığınız yerde durmak istiyorum ve biraz da sizi söylemek istediğimeyim.

"Türk diliyle uğraşmanın bugün kırkınıcı yıl dönümündeyim. "Bugünkü topladığım (Dilimiz -Türkçe) nin (temel, yapı türü, söz derlemesi) yazılarını şimdi birer birer Türk gençlerinin gözü önüne yokmak üzere (Maarif vekilligi) ne gönderiyorum.

"Yazının bana çok eski ve tatlı genç günlerimi andırır. İyi gören, iyi duyan ve Türkçenin ak kaynağından akan sözcükleri pürüzsüz söyleyen yüksek değerli babanızla geçirdiğiniz günleri bir daha yaşadım. O başlangıçla şimdi Tayfurun sevgili ve ıslık oğluyla karşı karşıya kaldığım şu son kucaklaşırken gönlüme başka duygular uyardı.

"Türk dili başta başına, bir başka dilin yardımına boyun eğmeden gelişiyip yürüyebilen bir dildir. Onun bin yıldan beri yaban elerde tutulduğu kendi sağlama yapısına, değişmeyen köküne bir eskilik getirmiş değildir. Bu bin yıllık tutaklıktan ondan koparıp aldığımız sayısız limniye sözler şimdi geçmişin en- gini ve derin çukurlarında gömülü kalmış, acımayan Arap ve Acem yürüyüşünden kendini kurtarabilen sözler de bize kadar erişmiştir.

"Türk büyük düşünürlerinden Yusuf Akçora Beyin dediği gibi "Türkler de başkaları için çalşıya çalşıya en son usanarak şimdi kendilerine dönmüşlerdir.."

"Söz derleme derneğinin ne yaptığını bilmiyorum. Ancak sizin yazılarınızdan anlıyorum ki siz de ilkin ci diziye giren, "alınmış iyi alınmıştır", dyenlerin arasında bulunuyorsunuz.

"İşte kocalmış amcanızla bu düşüncece ayrılıyorsunuz.

"Tekli diller için söyleyecek sözüm yoktur. Ancak sizi bu düşünceye götürün bükümlü dillerden bizim bitişikli Türkçemize giren sözler olacaktır. Bu alman, daha doğrusu yeri yok iken üşşen sözler atıldığı dilimiz pek kurak ve arık

(*) Bu makale 17/4/1931 tarihli (Milliyet) te çıkmıştır.

Hikâye

İfrat muzırdır

—Fransızcadan—

M. Petit Baden'e bir gün sadık hizmetçisi Jean ve vefakâr aşçısı Virginie geldiler.

Erkek hizmetçi dedi ki: — Efendim, aylıklarımızın artık ihtiyacımıza yetmeyecek halde kaldığını arz etmeğe geldik.

M. Petit Baden şaşırdı: — Fakat aylıklarımızı daha geçen ay arttırmadım mı?

— Evet efendim, geçen ay dan beri İngiliz lirası yine yükseldi. Biz de tasarruf ettiğimiz paralarla İngiliz lirası aldığımız için, anlarsınız ya, arttırdığımız miktardan bir şey anlamadık. Bu sebepten Virginie'ye her ay şarabından başka yedi frank, bana da yuvarlak hesap bin frank vermeniz istiyoruz.

M. Petit Baden bu cüretkârane talebe cevap verecek yerde sadık hizmetçilerini kapı dışarı etti.

Ertesi sabahtan itibaren kendi işini kendi görmeğe karar vermişti.

kalacağına inanıyorsunuz. Bir çoklarının düşündüğü gibi işlenmiş, incelenmiş, yer bulmuş bu dilin ortaya koyduğu sayısız güzel yazılardan bu dili yetirgin etmenin doğru olmayacağına kanıyorsunuz. İşin ta içine girmeden, sizin bu yoldaki sağlam ve değişmez bilgi inancınızı öğrenmeden söz söylemek pek bürümeden bir atılganlık olur. Çok iyi anlarsınız ki dil bilgilerinde de her bilgedi olduğu gibi "bana göre", lere yer yoktur. Her düşünce bir bilgi türüne bağlanmadıkça önünde boynun eğilmez.

"Şimdi sizden soracağım: Türk dilinin bir ses düzeni vardır. Onun ne olduğunu benden çok iyi bilirsiniz. Bin yıldır ocağıma ağırlık veren sırasız gelmiş bir konuk gibi sokulmuş ya yabancı sözler gelirken ardından kendilerinin boyun eğdiği yapı türlerini de beraber getirmişlerdir. Daha kötüsü bunlar bükümlü soyundan olduğu için türkçe söylemekte bizim ses düzenimize uyacaklarına tersine olarak bizim seslerimizi kendi seslerine uydurarak ortaya şu karmakarışık söylenen, yazılan dili çıkarmışlardır.

"Şimdi siz "alınan artık iyi alınmıştır", dediğiniz bu Arap ve Acem sözlerini bizim ses düzenimize mi uydurmak istiyorsunuz; yoksa bugün olduğu gibi onları kendi dokunulmayan beyliklerinde, bizimkileri de bu karmakarışık söylenişte bırakarak yürüyüp gitmek istediğinde misiniz?,"

"Bana bu yoldaki düşüncelerinizi (Milliyet) te bildirerseniz size Türk dilinin tutaklığı başlangıcı olan yedi yüzüncü İsa yılından beri bin iki yüz yıllık geçmişi, neler alıp neler verdiğini, hangi zorlanmalarla bu düşkünlüğe tutulduğunu böyle içinde bir tek yabancı söz bulunmayan ak yüzlü tatlı dilimizle yazarm.."

Mehmet Şeref Sevgili amcama hürmetli cevabımı bundan sonraki makalede vereceğim.

Ibrahim Necmi

Kunduralarını parlattı. Kendi kahve altısını kendi yatağına bizzat getirdi. Halılarını pençe reden kendisi silkti. Fakat tasar ruf yolunda da bu noktada durmadı. Bir kaç gün sonra eski berberine giderken, duvardaki tarifede şu rakamı gördü: "Sakal 2 frank 50 santim,,

— Niçin iki buçuk frank? Di ye sordu: Daha evvelki gün iki frank vermiştim .

— Evet, öyleydi efendim. Fakat maalesef bu fiatla işleri yürütemeyeceğiz. Çünkü masrafımız çok efendim. Meselâ sabun altın pahasına çıktı. Bir fırça almak istesen, anasının nikâhını istiyecek.

M. Petit Baden: — Pek âlâ, dedi, mademki öyledir, ben de kendi kendime traş olurum .

— Dediği gibi de yaptı. Tasarruf ettiği paraları güzel bir kumkumaya doldurmuş başla

Hizmetçilerin aylığı ve traş parasından sonra işi ilerletti. Şapkasını, elbiselerini, kunduralarını kendisi yapmağa başladı.

Bir müddet sonra dişlerini dişçiye de baktırmaz oldu. Kendisi düzeltti. Kuraklıktan ve ya hut fazla yağmurlardan sebze fiatları da arttığı için bu noktada kararını verdi:

— Kendi sebzelemini kendim yaparım.

Komşuları bir gün M. Petit Baden'in bahçesindeki güzelim gülleri, begonyaları, karanfille ri söktüğünü gördüler. Karısı bunlara ne büyük ihtimamla bakardı. Bu süsten ibaret onların yerine faydalı olanlarını dikti. Patates dikti, şalgam dikti, havuç dikti, daha neler dikmedi.

Bu noktaya kadar diyecek bir şey yok! Hayat pahalılığı ile mücadele bahsinde herkes istediği gibi hareket edebilir değil mi?

Fakat M. Petit Baden bu küçük zanaatını maalesef çok ileriye götürdü. Günün birinde cebindeki kâğıt paraları da bizzat imal etmeğe kalkmaz mı? Bu yüzden de hapishaneyi boyladı. Şimdi orada hiç bir para sarfetmeden yaşıyor.

İRTİHAL

Sabık Nafia Müdürü umumî muavini Nafiz Ziya, Osmanlı Bankası memurlarından Emin Ziya, Zingal Orman Şirketi satış müdür muavini Sedat Ziya ve Hukuk talebelerinden Nafi Ziya Beylerin pederleri Selânik eşrafından Mehmet Ziya Bey uzun bir rahatsızlıktan sonra dün öğleden sonra vefat etmiştir.

Cenazesi bugün 6-9-931 pazar günü öğleden evvel saat 10 1/2 ta Osmanbeyde Afetap sokağında 20 nu merolu hanesinden kaldırılarak Teşvikiye aile kabristanına defnedilecektir.

ni da çok defa paralar kendisini süzün karagözlü Neriman Cemşit Hanıma doğru sevk ediyordu.

Beyoğlu caddesinden geçerken Ahmet Nebil şöföre: — Telefon edilebilecek bir yerin önünde bir dakika dur. Emrini verdi. Biraz sonra otomobil bir pastacı dükkânının önünde durdu. Ahmet Nebil telefona sarıldı: — Beyoğlu 5911..

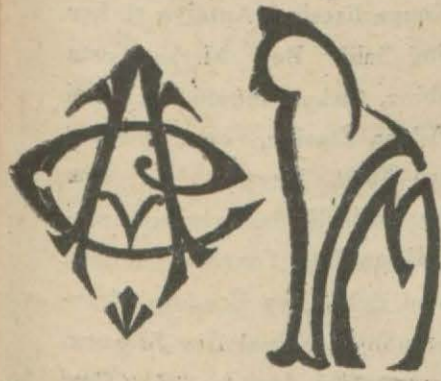
— Evet, Matmazel — Alo.. Hanımefendi evde leş mi? — Yoklar mı? Nereye gittiler? — Emrini verdiği vakit, Ahmet Nebil zihninde henüz mu ama halledilmemişti. Otomobile giderken cebindeki ufak paralarla "yazı mı, tura mı?" oynar gibi oynıyor.

— Rakam tarafı çıkarsa Muhteşem Nihat Hanıma, o bir taraf çıkarsa Neriman Cemşit Hanıma.. diye niyet tutuyordu. İnadi-

Mizah

Monogramlar

Kadın ve erkeğin çamaşır- larında monogramların kendi- ne mahsus bir zevki vardır. Gömlek, kombinezon, mendil ve hattâ yemek takımlarına sa- hibinin isminin ilk harflerini koymak hakikaten zevkli bir şeydir. Onun içindir ki el iş- lerinde monogramlar, bir nevi tezyini san'at haline girmiştir. 1 numaralı şekil kediye tanzir eden bir monogram mo-

delini gösteriyor. Malûmdur ki kedi, saadete alâmettir. Aşağı yukarı yer yüzünde ke- diden mes'ut bir hayvan olma- dığı için... Bir mendil kenarın- da olduğu kadar, bir bloner kenarında bu şekilde bir mono- gram sahibinin orijinalitesi- ni gösterir. Fakat herkes oriji- nalityeden hoşlanmaz. Ağır başlı görünmek ister. Onlar da 2 numaralı şekildedeki nümune- ye göre monogramları yap- tırabilirler. Son günlerde mo- nogramlarda daha ziyade sade- lik tercih edilmektedir.

Kadın ve iş

Her sabah karı ve koca bir- likte evden çıkıyorlar ve bir köşe başında ayrılıyorlar. Ka- dın çalıştığı daire, yazıhane ve ya fabrikaya gidiyor, erkek te- keza...

Akşam, günün işi bittikten sonra tekrar buluşuyorlar. Bu iki taraflı mesai, hayatın pa- halı olduğu bir devirde, ku- rulmuş bir yuvanın ihtiyaçları- nı tamamlıyor.

Genç kız, bir yazıhane- de ayda otuz lira maaşla çalışı- yor. Ayda yüz yirmi lira kaza- nan bir talibi var. Evleniyor- lar. Kocası diyor ki:

— Hayır, artık çalışma! Kadın işini bırakıyor. Ki- ra, iki, hattâ üç veya dört - kay nana, hizmetçi, ve saire gibi - kişilik yemek, gezmek ve tu- valet masrafı - gayri melhuz masraflar hariç - yeni kocayı- derin bir düşünceye sevkedi- yor. Karısını işine iade etmek nefsine güç geliyor. Bir sene sonra çocuk da doğunca, aile- nin bütçe muvazenesi gittikçe büyüyen boşluklar bırakmağa başlıyor.

Bizde hemen bütün müesse- seler, çalıştırdığı kadını kay- tılara tâbi tutmazlar. Kadın ev- lenebilir, kadın ana olabilir, bütün bunlar, kadının hayatın- da azim tahavvüllerdir ki, mü- esseseler bu tahavvüllerin tabii vukularını bilmekle beraber, bunlara karşı hiç bir şey yap- mamışlardır.

Kadın erkeğe nazaran, daha az mütehammil ve sıhhati iti- barile daha narindir. Fakat kadın yine birçok müessese- lerde az para ile çok iş gören, hiç olmazsa vazifesine son de- rece mukayyet bir unsurdur.

Ispanyada büyük kumpan- yalar çalıştırdığı kızların ev- lenmelerine müsaade etmiyor- larmış. Şayet kız evlenmeğe karar verirse işinden oluyor- muş.

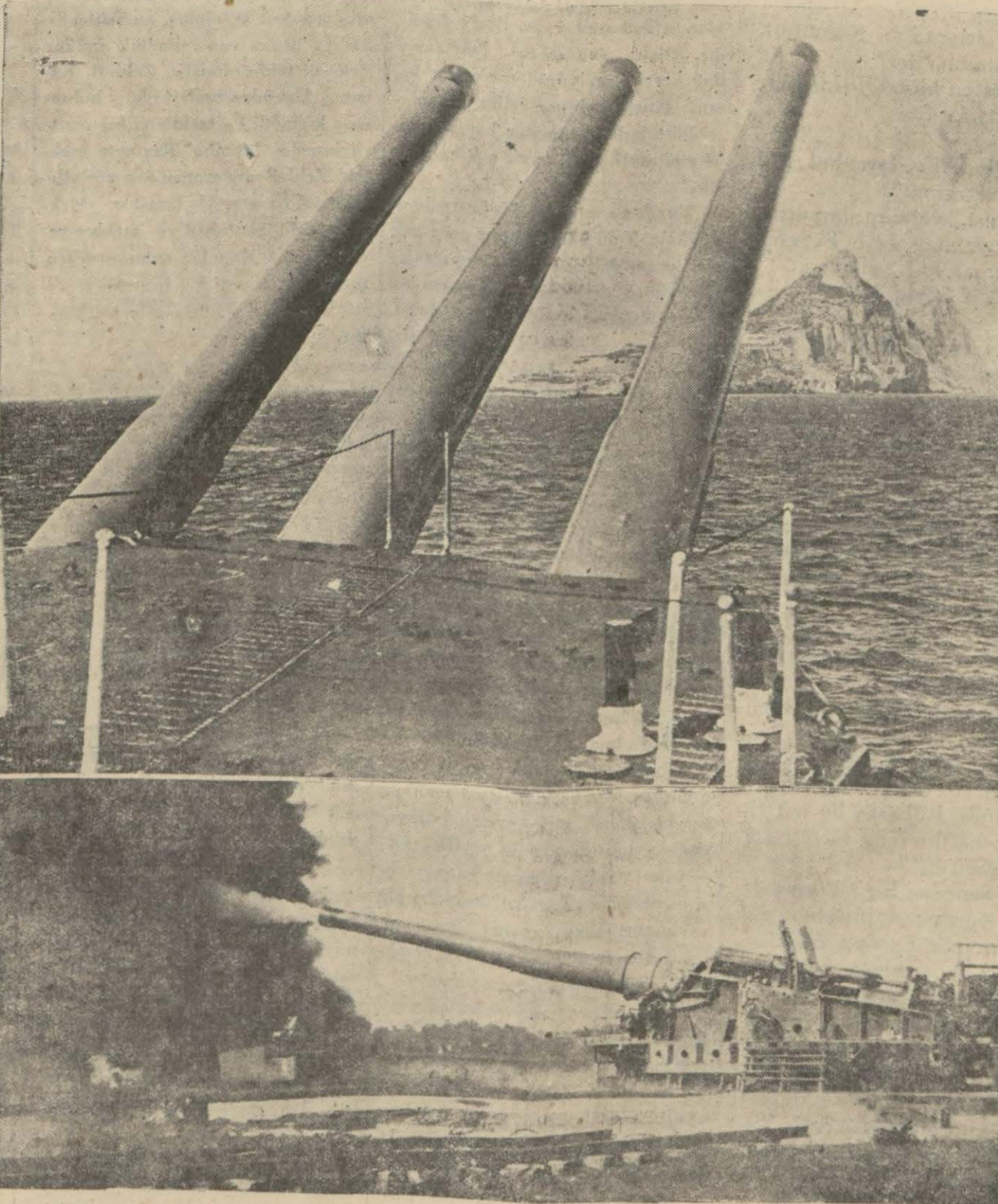
Her müessese çalıştırdığı kız ve kadından azami iffet bekler. Onun içindir ki bir kız çalıştığı müessesede, belki e- vinden ziyade iffetine dikkat etmek mecburiyetindedir. Şu noktadan her müessese, müs- tahdem kadın veya kızın iffe- ti bahsinde, aşağı yukarı bir sigorta vazifesini görür.

Bütün bunlara rağmen, ne- dense bizde, şu hayat pahalı- lığında ve para kıtlığında hem karının, hem kocanın ça- lışarak, müşterek yuvaya azami refahı vermeğe gayret eden çiftler azdır. Acaba ne- den?

Samime Recai

ASKERLİK

Milletler kendi teslihatları için ne kadar para sarfediyorlar?

Yukarıda: Büyük devletlerden İngilterenin "Nelson", dreinotunda ön taraf toplarını. Cebelüttarıka tevcih edilmiş vaziyette alınan resmi, aşağıda Amerikanın 35,000 gardaya mermi atan muazzam sahil toplarından biri

— "Newyork Times," den—

Amerikalılar, teslihatla tah- sis edilmiş bütçelerine nazaran tasnife tâbi tutulan 60 millet içinde, 707,425,000 dolarla başta geldiklerini öğrenirlerse, belki hayret edeceklerdir. Bu yekûn sadece kara ve deniz kuvvetlerine sarf edilen paradır. Tahsisatlar, harp borçları ve gayeleri askeri sivil teş- kilât için sarf edilen paralar, bu yekûna dahil değildir.

140,000 kişilik ehemmiyet- siz ordumuz ve bir muahede ile tahdit edilmiş donanma- mızla, memleketimizin teslihat masrafı en az bir memleket ol- duğu zehabında bulunuruz. Halbuki netice ne kadar bir a- kistir.

Amerikadan sonra Rusya

Amerikadan sonra 578,943, 000 dolarla Rusya geliyor.

Rusyadan sonra 466,960, 000 dolarla Fransa, onu takı- ben 465,255,000 dolarla İngil- tere gelir. Fakat Dominyonlar da hesaba katılırsa, İngiltere- nin müdafaa bütçesi 726,731, 065 dolara çıkar ki, bu mik- tar Amerikanın sarfiyatını bir miktar tecavüz eder.

Beşinci ve altıncı gelen mil- letler 248,946,500 dolarla İ- talya ve 236,861,500 dolarla Japonyadır. Bu altı milletin harp vasıtaları, uğruna yaptık- ları masrafların yekûnu 2,704,391,000 dolardır ki, bü- tün dünya milletlerinin harp masraflarının üçte ikisidir. Ge- riye kalan diğer 58 millet de- umumi yekûnun üçte birini sarfediyorlar.

Umumi harpten evvelki se- nelerle bir mukayese yapmak icap ederse, harpten sonra- kî para piyasalarındaki tahavvül- den dolayı kat'i bir hesap yap- mak her ne kadar mümkün değilse de, muhakkak olan şey, bugünkü müdafaa-i mil- liye masraflarının umumi harp- ten evvelki masraflardan daha çok fazla olduğudur.

Cemiyeti Akvamın istatis- tiklerine göre, son senenin teslihat masrafları yüz milyon dolar fazladır.

Teslihat için sarf edilen bu azim yekûn, iktisadi noktai

nazardan tamamen heba e- dilmiş bir servet değildir. Çin kü ordunun yalnız topa, tü- feğe değil, elbiseye, kundura- ya, yiyeceğe de ihtiyacı var- dır.. Sulh zamanında yapılan askeri manevralar için manev- ra fişeklerini, muhtelif mevad- dı müstealeyi ve saireyi imal eden fabrikalarda milyonlar- ca amele çalışıyor. Yani harp hazırlığı sanayi, meselâ bütün sanayi gibi bir şey olmuştur. hakikat halde sigara da, mer- mi de duman olup giden şey- lerdir.

Bugünkü vaziyet

Son on üç sene zarfında mil- letlerin beynelmil gazetele- rinden hâsıl olan neticeleri ya- kından tetkik etmek icap eder- se, şu hulâsalar vardır:

1 — Bütün dünya bugün tes- lihat için 4,158,000,000 dolar sarfetmektedir.

2 — İki büyük devletler gru- pu arasında, askeri masrafları tenzil için son on üç sene zar- fında iki itilâf aktedilmiştir. 1921—1922 Vaşington muahede- si 1930 Londra muahede-i bahriyesi.

3 — Birinci muahede İngil- tere, Japonya, Amerika, Fran- sa ve İtalyanın harp filolarını 1936 ya kadar tahdit etmiştir. Kruvazör yarışını menet- miş ve aynı tip eski gemiler, muahede mucibince, tarhip edil- miştir.

4 — İkinci muahede İngil- tere, Japonya ve Amerikanın kruvazör, muhrup ve tahtelba- hirlerin mikdarını, keza 936 ya kadar tahdit etmiştir.

5 — Bu ikinci muahedeyi akteden üç devletten her biri, Fransa ve İtalyanın inşaattı bahriyesindeki tezyüt karşı- sında, menafinin haleldar ol- duğunu görürse, muahedenin tayin ettiği hudutları tecavüz edebilir.

6 — Londra muahedesile bağlanan üç devletin bahri kuv- vetleri, bütün dünya tonajının yüzde 64 ünü teşkil etmekte- dir. Eğer bu muahede Fransa ve İtalyaya da teşmil edilsey- di, bu mikdar yüzde 79,3 e çıkardı. Bunlardan sonra en bü- yük bahri devletler Rusya

(yüzde 3), Almanya (yüzde 2,9), Arjantin (yüzde 2,2) dir.

Kara ve hava teslihatı nok- tasından henüz hiç bir itilâf yapılmamıştır. Gelecek sene şubatında umumi terki tesli- hat konferansı toplanacak. Bu konferansın bütün muvaffa- kiyeti ve akameti devletler a- rasında, delegelerin çtım- andan evvel cereyan edecek mü- zakerelerin alacağı istikamete tabidir.

Şimdi bir de devletlerin frank hesabına teslihat masraf- larına bir göz gezdirelim:

Arjantin	1,258,282,275
Almanya	4,289,076,000
Avusturya	460,492,550
Avusturya	362,683,000
Belçika	832,580,000
Bolivia	87,030,000
Brezilya	1,375,148,000
Bulgaristan	190,225,000
Kanada	526,730,000
Şili	723,000,000
Çin	2,357,291,250
Kolombiya	161,300,000
Kosta Rika	17,200,000
Küba	300,775,000
Danimarka	306,750,000
Ispanya	2,814,582,000
İrlanda	177,012,500
Ekvator	45,355,500
Mısır	261,782,950
Estonya	138,000,000
Finlandiya	411,437,500
Fransa	11,674,000,000
İngiltere	11,631,375,000
Yunanistan	533,520,000
Guatemala	52,500,000
Hayti	28,848,000
Honduras	24,338,100
Macaristan	505,500,000
Hindistan	5,289,690,550
İtalya	6,223,662,500
Japonya	5,921,537,500
Litvanya	142,000,000
Meksika	1,158,387,500
Norveç	288,000,000
İran	247,400,000
Lehistan	2,301,825,000
Romanya	1,341,180,000
Çekoslovakya	1,279,725,000
Türkiye	434,289,100
Rusya	14,473,567,675
İsviçre	491,500,000
İsviçre	491,500,000
Amerika	17,685,625,000
Yugoslavya	1,261,450,000

Haftanın filmleri

FIRTINA

Elhamra sineması bu hafta Geor- ge Bancroft'ın "Firtına," isimli Fransızca sözlü yeni filmlerinden birini göstermektedir. Bu filmin hu- lûsası şudur: Bahri muhitte se- ferle meşgul iki ayrı yük vapurun- da ikinci kaptanlardan birine rakip ve aynı zamanda hasmı biaman o- lan Ramoro ile Gesdes Havanada bir barda çalışan şantöz Helen'e aynı zamanda aşık oluyorlar. Bun- lardan Ramori sevgilisini Gesdes' den kaçırmak gayesile kendisini gizli olarak bulunduğu vapura ka- çırmaya karar veriyorsa da tam o esnada o zamana kadar gaye-i ha- yali olan vapur süvariliğine tayini ve emrine giren vapur müretteba- tında Gesdes'i ikincilikle tayin ettiriyor.

Fakat bundan sonra genç kadını gizli olarak alabilmesi imkânı ol- mamıştır, çünkü olbaptaki talimata nazaran yük vapurlarına kadımların kabulü kat'iyyen memnurdur. Ramo- rî'nin bu bapta kadına verdiği söz- den hanis olmak mecburiyetinde kaldığını nasılsa haber alan Gedes, Ramorî'den berayı intikam kadını gizli olarak gemiye alıyor. Yolculuk esnasında Kros Vind vapuru tam kesif bir sis tabakası sahasında bu- lunurken Ramori hizmetkârından va- purda bir kadının saklı olduğunu ha- ber ve meseleyi tahkik için aşağıya indigi zaman vapur diğer bir vapur- la müsademe ediyor. Müsademenin ucuz kurtulan gemide yapılan tah- kikat ve bu tahkikat esnasında Ges- desle Helen'in söyledikleri yalan Ramuriyi mevkîinden iskat ve onun yerine Gdes'i geçince Ramori ba- zı avamıl tahtında gemiyi terkedi- yor. Artık bundan sonra Kros Vi- nd'in suvarisi Gesdes dir, ve kum- panyanın müsaade-i mahsusasile Helen'i Riyo'ya götürmektedir. An- cak fenalığın dünyada hiç bir suret- le cesazsı kalıyacağı bu sefer de- tecelli ediyor. Kros Vind fırtınalar- içinde pervanesini kaybede- rek istimat ederken Orambo'da Ramorî'nin dahil olduğu bir gemi Kros Vind'i muhakkak bir felâket- ten ve kumpanyayı da mühim bir ziyandan kurtarıyor ve bu tahlis keyfiyeti vaktile Ramorî'nin mevkî- nin kaybolmasında saik olan mesele- nin de hakikatini meydana çıkar- mağa vesile teşkil ederek Ramori hakkı olan mevkile ulüvvü cenab- ının kendisine meftun bıraktığı sevgi- lisile birleşirken hainliği kendisi- ne şiar eden Gesdes de habübüsa- ir mukadderatına tesliminefs ediyor.

Sinema haberleri

* Şarlo dört film çevirmek için yakında Fransadan Holly wood'a dönecektir. Son filmini iki senede ancak bitirebilen Şarlonun böyle birden dört

Nancy Caroll de boşanyor

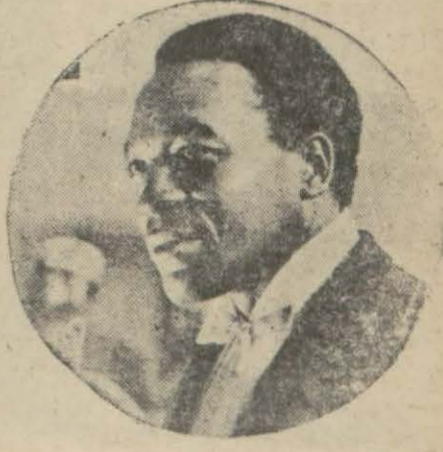
Nancy Caroll ve kocası

Nancy Caroll, atlı bir sine- ma yıldızının kocasından ziya- de san'ate bağlı kalması lâ- zım geldiğini söyleyen artist- lerdendir. Onun için izdivaç bir nevi şirketten başka bir şey değildir. Kocası Amerikanın maruf senaristlerinden Jack Kirkland stüdyolardan bir tür lüçümeyen karısından uzak yaşamaktan bıkmış olmalı ki, nihayet talâk talebinde bulun- muştur. Ve Nancy Caroll de kanaatlerinden feda etmemek için, o kadar sever göründü- ğünü kocasının teklifini kabul etmiştir. Nancy diyor ki :

— Kocam gittikçe haksız-

Jön premiyelerden Geo Forster

Parisin meşhur zenci artistlerinden ve Müzikhol sahiplerinden Habib Benzlia

Loretta Young ve Grant Wittlers

Jön premiyelerden Roland Tautain

film çevirmeğe karar vermesi ilk defa vaki oluyor . * Terbiyevi filmler kongre- si Eylül nihayetinde Pariste toplanacaktır. Kongrede ilk ve orta mekteplerde filmle ted- risat ve diğer meslekî filmler konuşulacaktır . * Amerikada kısa filmlere daha ziyade rağbet gösteril- mektedir .

Mayonez

Çok kimseler mayonezde muvaffak olmak güc olduğunu söylerler. Halbuki yumurta sarılarına damla damla yağ koy- madan, bir kahve kaşığı taze hardal ilâve edilirse, mayonez daha kolay ve daha enfes olur.

Iran kadınları da çarşafı attı

Eski İran kadını sokağa çıkmak için giyinirken ve giyindikten sonra

İran şahı Rıza Hanı Pehle- vi asırlardanberi İran kadın- ını da sim sıkı örten çarşafı kaldırmaya karar vermiş bulu- yuyor. Pariste çıkan "Miner- va," ismindeki kadın mecmua- sının anlattığına bakılırsa, İ- ran şahı bu hususta orijinal bir şey yapmıştır .

Şah, Tahrân kadınlarından yüz kişiyi saraya davet et- miş ve kendilerine artık zama- nın icaplarına uymak lâzım geldiğini anlattıktan sonra şu sözleri söylemiştir: — Güzelliğinize bir nevi hakaret teşkil eden bu siyah ve bol çarşafardan sıyrılacak-

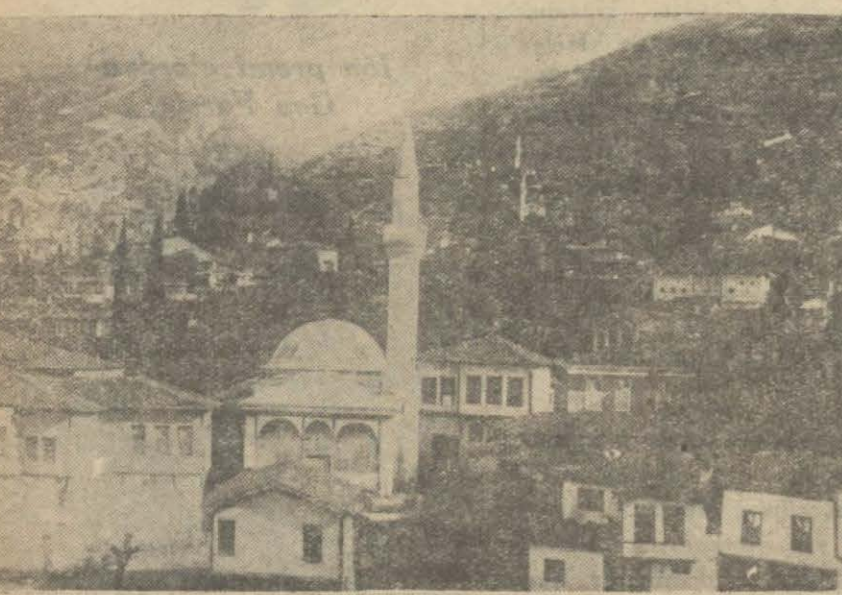

sınız. Bu kaba örtüden ebedi- yen çıktığımız tarihi bir hare- ketle de ispat etmek için, bah- çeye büyük bir çukur kazdır- dım. Şimdi hepimiz çarşafları- nızı oraya atacaksınız ve beu bu mezarı kapattıracağım. Ya- rından itibaren hepimiz moderu kıyafetlerinizle dolaşacaksınız.. Kadınlar şahın emrini bü- yük bir sevinçle karşılamışlar ve çarşaflarını çukura atmış- lar.. Bu mezara dikilen taşın üstüne de şu yazı yazılmış: "Burada asırlarca kadın esaretinin timsali olan çarşaf metfundur.."

Muhabir mektupları

Bursada yapılan yeni binalar

Judağda vaktile çadır kurulan yerde şimdi muhteşem bir otel var

Türkiyenin daima en ucuz şehirlerinden Yeşil Bursa

BURSA: Bursayı kışın baktığım gibi bulmadım. O zaman kalabalık gibi gördüğüm okullar şimdi izdiham halini almış, Çekirge taraflar insanlarla dolmuş. Bursa şehri üçü arz üzerinde emsaline sadüf edilmiyen feyyaz ve enneti âsa bir yerdir! Fitrat urada bütün cömertliğini göstermiştir: Lâtif bir hava, her arafta şarıl şarıl akan temiz ve şeker gibi sular, zümrüt gibi yeşil haveli ovalar, sıcak ve ifalî çelik ve kükürtlü kaplıca, ipek kumaşlar, tüylü havalar, güzel kokulu iri ve sulu eftaliler ve her çeşit meyvalar efis karpuzlar, mebzul sebze her hep bu mübarek vilâyete mahsustur..

Her gün bir eser

İlkbaharda temellerinin atıldığını bildirdiğim tayyare emiyetinin muazzam sinema binası bir abide gibi yükselmış ve kanatlarını açan bir kartal gibi civarını gölgelendirmeğe başlamıştır. Belediye dairesinin muattal ve metrük bahçesi güzel bir park haline ifrağ olunarak orkestra ve ince sazlar konmuştur. Daha öte tahta Hamdi Emin Bey tarafından isticâr olunan eski İkısat müdüriyeti binası tevsî ve tanzim edilerek sinema şekline konmakta ve lâtif bahçesinde varyete ve sinema oynatılmaktadır.

Bunların hepsinin fevkinda Bursaya şeref veren bir dağ oteli inşa edilmiştir ki cennet Bursanın tabii güzellikleri beşerin bu kıymetli abidesiyle ikmal olunmuştur!

Vakti ve hali müsait olup ta bu otelde on beş gün kadar vakti geçirmiyenler hayatta büyük bir fırsatı kaybetmiş olurlar! Vaktile Bursalılar alay alay bu yaylaya giderler en beş günlük yiyeceklerini de götürerek çadırlar kurarlar ve soğuk su başlarında âlemler yaparak beş on kiloluk bir afiyet hamulesiyle avdet ederlermiş!

Barsada ucuzluk

Buradaki ucuzluk iptizal halini almıştır. 100 patlıcan on kuruşa, karpuzun okkası kırk paraya, bamyâ yüz paraya, seftali 10 — 30 kuruşa, domates kırk paraya, soğan yüz paraya satılmaktadır.

İstanbul halkı okusun!

Bursa şehri, kavun, karpuz seftali, sebze, meyva ile baştan başa dolmuştur. Karpuz aralarına arabasını yanaştıranlar, bir lira mukabilinde karpuz ve kavun yükletip gelmektedirler. Her gün yüzlerce arabalarla karpuz ve sebze gelir. Ve bunlar Yoğurtçu hanında yok pahasına satılır. O anımı büyük karpuzların arasına ilki liraya satılır. İstanbulda yirmi beş kuruşa satılan karpuzlar burada beş kuruşa verilmektedir. Seftalinin â-

Birinci sahifeden geçen yazılar

Sofya ile Konuştuk

(Başı 1 inci sahifede) rüşmek istiyorduk. Kendilerini bulamadılar mı? — Lütfen biraz bekleyiniz hat açıktır.. * * * — Allo, Allo, İstanbul Milliyet gazetesi mi? — Evet, efendim, buyurun.. — Beyefendi, sefir Beyefendi bulmak kabil olamadı.. — Kâtip Beylerden kimse yok mu? — Hayır efendim, bu saat kimse bulunmaz. Her iki taraf sanki garip bir cazibeye tutulmuştu. Muhatabımız bir türlü telefonu kapatmak istemiyordu: — Ne iyi oldu, ne iyi oldu.. Burda herkes memnun. Sabah Ankara ile de görüştük. Ses oradan da gayet açık geliyordu. Biz çok sevindik.

Müteakben Sofya muhabiri mizle görüştük:

— Nasılsınız? Ses iyi geliyor mu? — Çok iyi.. Telefonun açılması burada çok memnuniyetle karşılandı. Bilhassa bu hat ticari mehafilde çok büyük alâka uyandırdı. İki seneden beri Bükreş ile görüşüyorduk ve bittabi çok faydalardır görüşüyorduk. Size en taze bir haber vereyim: Atina ile de telefon hattının tesisine yakında başlanacaktır. Bu üçüncü telefon hattı için esasen Bulgar arazisindeki mevcut hatın bazı noksanlarının ikmali u zun sürmüyecektir. Ancak Yunanlıların hattı hududa kadar temdit etmeleri lâzım gelmektedir. Mükâlememiz burada bitmiştir.

Hatta arıza

Mükâlemeler dünsaat üçekadar devam etmiştir. Bundan sonra hatta yeniden bir arıza olmuş ve bu arıza akşam geç vakit bertaraf edilmiştir.

Spor

Hariçte bisiklet müsabakaları

PARIS, 4 A. A. — Fransız - İtalyan bisiklet yarışı (Omnium) Buffalo bisiklet meydanında yapılmıştır. Beş bin metrelik ferdi yarışa ait birinci müsabakada Benda 20 puanla birinci, Blanchoumet 20 puanla ikinci, Guerra üçüncü, Ledroze dördüncü gelmişlerdir. İtalyan ekibi birinci ve Fransız ekibi ikinci olmuştur.

Houston kupası

LONDRA, 4 (A.A.) — Ledi "Houston kupası" namile yeni bir kupa koyacağımı ve bu kupayı kazanmak için yapılacak yarışa her memleketin deniz tayyarelerinin iştirake edebileceğini bildirmiştir. Bu yeni müsabakayı kazanacak olanayrica bin İngiliz lirası verilecektir.

Şnyder müsabakaları

LONDRA, 4 A.A. — İngiliz Aero klübü, Fransız ve İtalyan Aero klüplerine birer teczere göndererek Snyder kupası müsabakalarına ait nizamnamenin bu müsabakanın tehirini için kendisine salâhiyet vermemekte olduğunu bildirmiştir.

11 saat 15 dakikada Atlas'tan büyük denize

NEVVYORK, 5. A.A. — 1925 senesinde Schneider yarış kupasını kazanmış olan İmbaş Doolittov, Atlas sahilinden büyük deniz sahiline kadar olan kara mesafesini 11 saat 15 dakikada katetmek suretile tayyare Havks tarafından 12 saat 25 dakika olarak tesis edilen rekoru kırmıştır

Hereke Yangını

(Başı 1 inci sahifede) Maamafih bu cihet pek kat'i değildir. Akşam saat 5,5 ta fabrikanın dağ üzerindeki yünl mensucat kısmına bitişik bulunan isimli kazanları dairesinde kazancılar her zaman ki gibi ateşi söndürerek çekilmişlerdir. Bundan sonra ne olduğu malum değildir. Yalnız fabrikanın gece bekçisi kazan dairesinden çıkan alevleri görünce, derhal civarda yatan aneyleyi kaldırmıştır. Fakat bütün gayretlere ve 6000 liraya yeni alınan söndürme makinesine rağmen, ateşin önüne geçilememiş ve ateş fabrikaya sirayet etmiştir.

Talim heyeti

500 hanım kızımızda 27 kişilik kıymetli bir talim heyeti ders vermektedir.

Kaç sınıf var?

3 sınıflı olan bu ortamektep 7 şube de ilâvesile 10 sınıfa iblâğ edilmiştir. 10 sınıfta 500 talebe okumaktadır ki liselerden sonra en fazla talebesi olan bir mekteptir.

Kaç mezun?

Mektep bu sene 50 mezun hanım vermiştir. Üç seneden beri verdiği mezun adedi 120 kadardır.

Talebe teşekkülleri

Zeki B. mektebin başına geçince talebe teşekküllerine bilhassa ehemmiyet verilmiştir. Talebeden müteşekkül temizlik, yardım, tesanüt he yetleri faaliyete geçmiş çok mühim neticeler elde edilmiştir. Mektep asrı manasile tamamile bir terbiye ve tedris merkezi olmuşsa bunda müdür Zeki Beyin büyük say hissesi vardır.

Otomobilli seyyahlar

Paristen otomobil ile şehrimize M. Lachaise ile M. Delmas isiminde iki seyyah gelmiş ve buradan Bursa'ya gitmişlerdir.

Berlin borsası tekrar açıldı

BERLIN, 4 A.A. — Berlin borsası, tekrar açılmıştır. Toptan birçok satışlar yapılması yüzünden fiatlerde büyük bir tenezül husule gelmiştir.

Portoriko'da bir nehir taştı

NEVVYORK, 4 A. A. — Portoriko'da San-Juan'dan gelen bir habere göre Aponce ırmağının suları bir denbire kabarmış ve taşmıştır. Yerli ehaliye ait birçok küçük evlerle klübeleri sular alıp götürmüştür. Şimdiye kadar 10 ceset çıkarılmıştır.

Kalender yurdundan çıkan çocuklar

Himayei Etfal Cemiyeti heyeti merkeziyesi dün birinci rehis Sivas me'usu Şemsettin Beyin riyaseti altında toplanarak bu sene kalender yurdundan mezun olan çocukların meslek yatı mekteplerine kaydedilmesi meselesini görüşmüşlerdir.

İzmirde üzüm satışı

İZMİR, 5 (A.A.) — Bugün 34 kuruştan 57 kuruşa kadar 2778 çuval üzüm ve 14 kuruştan 32 kuruşa kadar 1472 çuval incir satılmıştır.

İtalyada bir tayyare düştü

ROMA, 4 A.A. — Ferrara'da tayyareler tarafından bir geçit resmi yapıldığı sırada bir tayyare seyircilerin arasına düşmüştür. Bu kaza neticesinde 3 kişi ölmüş, 11 kişi de yaralanmıştır.

Çinde insanlar açlıktan ölüyor

ŞANGHAY, 4 A.A. — Nankin hükümeti Çin'de feyezana uğrıyanlara yardım için 450 bin ton Amerikan Buğdayı satın almışsa, aıt şartları tasvip etmiştir. Feyezana sahasındaki ehaliden binlerce kimse kuth ve hastalık yüzünden kırılıp ölmektedir

Mektep ihtiyacı Karşısında

(Başı 1 inci sahifede) müdürü Sait B. olmuş, mumaileyhi Sadiye hanım ve şimdiki müdür Zeki B. takip etmiştir. Zeki B. Kabataş, Uskûdar liselerinde bulunmuş kıymetli ve teşkilâtçı bir maa rifçimizdir. İstanbul Kız orta mektebi Zeki Beyin zamanında sür'atle tekâmül fırsatını bulmuştur. Mektepte ciddi bir tahsil ve terbiye verilmektedir. Kapıdan daha girerken mektepte umumi bir intizam ve temizlik nazari dikkati celbetmektedir.

Kaç sınıf var?

3 sınıflı olan bu ortamektep 7 şube de ilâvesile 10 sınıfa iblâğ edilmiştir. 10 sınıfta 500 talebe okumaktadır ki liselerden sonra en fazla talebesi olan bir mekteptir.

Talim heyeti

500 hanım kızımızda 27 kişilik kıymetli bir talim heyeti ders vermektedir.

Kaç mezun?

Mektep bu sene 50 mezun hanım vermiştir. Üç seneden beri verdiği mezun adedi 120 kadardır.

Talebe teşekkülleri

Zeki B. mektebin başına geçince talebe teşekküllerine bilhassa ehemmiyet verilmiştir. Talebeden müteşekkül temizlik, yardım, tesanüt he yetleri faaliyete geçmiş çok mühim neticeler elde edilmiştir. Mektep asrı manasile tamamile bir terbiye ve tedris merkezi olmuşsa bunda müdür Zeki Beyin büyük say hissesi vardır.

Otomobilli seyyahlar

Paristen otomobil ile şehrimize M. Lachaise ile M. Delmas isiminde iki seyyah gelmiş ve buradan Bursa'ya gitmişlerdir.

Berlin borsası tekrar açıldı

BERLIN, 4 A.A. — Berlin borsası, tekrar açılmıştır. Toptan birçok satışlar yapılması yüzünden fiatlerde büyük bir tenezül husule gelmiştir.

Portoriko'da bir nehir taştı

NEVVYORK, 4 A. A. — Portoriko'da San-Juan'dan gelen bir habere göre Aponce ırmağının suları bir denbire kabarmış ve taşmıştır. Yerli ehaliye ait birçok küçük evlerle klübeleri sular alıp götürmüştür. Şimdiye kadar 10 ceset çıkarılmıştır.

Kalender yurdundan çıkan çocuklar

Himayei Etfal Cemiyeti heyeti merkeziyesi dün birinci rehis Sivas me'usu Şemsettin Beyin riyaseti altında toplanarak bu sene kalender yurdundan mezun olan çocukların meslek yatı mekteplerine kaydedilmesi meselesini görüşmüşlerdir.

İzmirde üzüm satışı

İZMİR, 5 (A.A.) — Bugün 34 kuruştan 57 kuruşa kadar 2778 çuval üzüm ve 14 kuruştan 32 kuruşa kadar 1472 çuval incir satılmıştır.

İtalyada bir tayyare düştü

ROMA, 4 A.A. — Ferrara'da tayyareler tarafından bir geçit resmi yapıldığı sırada bir tayyare seyircilerin arasına düşmüştür. Bu kaza neticesinde 3 kişi ölmüş, 11 kişi de yaralanmıştır.

Çinde insanlar açlıktan ölüyor

ŞANGHAY, 4 A.A. — Nankin hükümeti Çin'de feyezana uğrıyanlara yardım için 450 bin ton Amerikan Buğdayı satın almışsa, aıt şartları tasvip etmiştir. Feyezana sahasındaki ehaliden binlerce kimse kuth ve hastalık yüzünden kırılıp ölmektedir

Muallimler arasında son tebeddülât

Bu sene mektep müdürleri ve muallimleri arasında mühim tebeddüller olmuştur

ANKARA, 5 (Telefonla) — Muallimler arasındaki son tebeddülâtı bildiriyorum:

Sivas erkek muallim mektebi Türkçe hocası Necati Bey Trabzon muallim mektebi Türkçe muallimliğine, tedris usulü hocası Şazi Bey Denizli tedris usulü hocasına, tabiiye hocası Hürrem FahriB. Aydın orta mektebi tabiiye muallimliğine, Sivas kız muallim mektebi terbiye ve ruhiyat muallimi Kâzım Bey Niğde terbiye ve ruhiyat muallimliğine, Merzifon orta mektebi tarih hocası Nihat Bey Kastamonu lisesi coğrafya muallimliğine, Kars orta mektebi Türkçe muallimi Şevket Turgut B. Trabzon lisesine, Bayburt orta mektebi tabiiye muallimi Hakkı Bey Artvine, Artvin ikmal mektebi Fransızca muallimi Hurşit Bey Artvin orta mektebi Fransızca muallimliğine, Artvin ikmal mektebi müdürü Artvin orta mektep müdür muavinliğine, Kastamonu lisesi riyaziye muallimi İzzet Bey İzmir erkek lisesine tayin edilmişlerdir. Kastamonu lisesi fizik hocası Behcet Bey Samsun lisesine, Sinop orta mektebi tabiiye muallimi İsmail Kemal Bey Adapazarına, Samsun lisesi edebiyat muallimi Eflâtun B. Afyon lisesi edebiyat muallimliğine Samsun Türkçe muallimi Cenap Muhiddin B. Amasyaya, tabiiye hocası Kemal B. Nişantaşı orta mektebine, fizik hocası Kadıköy erkek lisesi fizik hocasına, Rize orta mektebi Türkçe muallimi Abdülmecit B. Kars orta mektebi "Türkçe muallimliğine, Sökenin koca göz oğlu muallimlerinden Sıtkı Bey Rize orta mektebi Türkçe hocasına, Ankara kız lisesi tabiiye hocası İsmet H. Gazi Osman Paşa tabiiye hocasına orta erkek muallim mektebi felsefe muallimi İrfan Bey Ankara erkek lisesi felsefe muallimliğine, orta erkek muallim mektebi fizik hocası Avni Bey Kadıköy lisesi kimya muallimliğine, Sürmene ilk mektep muallimlerinden İsmail Yaver Bey Rize orta mektebi tarih ve coğrafya muallimliğine, Bursa ilk mektebi muallimlerinden Mehmet Arif Bey Rize orta mektebi Fransızca muallimliğine, Rize orta mektebi Fransızca hocası Mahmut Esat Bey İzmitte Bayburt orta mektebi riyaziye muallimi Osman Galip Bey Trabzon kız mektebi riyaziye muallimliğine, Bayburt orta mektebi Fransızca hocası Vedia H. Trabzon kız orta mektebi muallimliğine, Uşak orta mektebi tarih hocası Tayyar Bey Tarsus orta mektebi tarih hocasına, Tarsus orta mektebi Türkçe muallimi Sabri Bey Ankara musiki muallim mektebi Türkçe hocasına, İstanbul kız orta mektebi Fransızca muallimi Nimet H. Tarsus orta mektebi Fransızca hocasına, tayin edilmişlerdir. Trabzon erkek lisesi Türkçe muallimi Cemal Bey Balıkesir muallim mektebi Türkçe hocasına, tarih hocası Süreyya Bey Samsun lisesine, Trabzon lisesi tabiiye muallimi Lehip Müslühdin Bey Samsun lisesi kimya hocasına, Trabzon erkek muallim mektebi Türkçe muallimi Mustafa Hayri Bey Çanakkale Türkçe muallimliğine, tabiiye hocası Celâleddin Bey Tokada, Afyon Karahisar lisesi müdür muavini Cemal Bey Kars maarif müdürlüğüne, Afyon lisesi Türkçe muallimi Cevdet Bey Kastamonu lisesine, Diyarbakir marif emini Celil B. Elâziz muallim mektebi riyaziye muallimliğine, Kutahya orta mektep müdürü Hamdi Bey Uşak mektep müdürlüğüne, Kutahya Türkçe hocası Rifki Bey Akşehir, tabiiye muallimi Necati Bey Sivas muallim mektebine, Fransızca muallimi Kâmil Bey Boluya, musiki muallimi Bedri Bey Adana erkek muallim mektebi müdürlüğüne, Çorum tarih ve coğrafya hocası Nazif Bey Kırşehir, riyaziye muallimi Feride H. Bolu kız muallim mektebi muallimliğine, Fransızca mu-

Çapras kelimeler

Table with 10 columns and 10 rows of letters for a word search puzzle.

Düğü şeklin halli

Table with 10 columns and 10 rows of letters for a word search puzzle.

Yeni şekil Soldan sağa

- 1 — Yuva (6) Para konakal yer (4). 2 — İlâve (3) Sılsık (7) 3 — Derinlikler (4) Hastalık (5) 4 — Kepazelik (7) 5 — Genişlik (2) Nota (2) 6 — Bir nevi ot (4) Emniyet edilen şey (6) 7 — Renk (4) Gök yüzü (4) 8 — Son derece zeki (4) İşaret (6) 9 — Kaldırmak (5) 10 — Bir nevi tuz (3) Ağaç (4) 11 — Yuva (2) Çatı (3). Deva, sihat (4)

Yukardan aşağı

- 1 — Büyüklük, gurur (6) Erkek değil (4) 2 — Akşam (3) Büyüme (4) Zaman (2) 3 — Mamur kılmak (4) Papaz (5) 4 — Sebze (7) 5 — Beyaz (2) Kör (3) 6 — Yiyecek (6) Bayrak (4) 7 — Muşeret icabı (5) Ceset (3) 8 — Murabba (4) Baston (3) Çiftin biri (2). 9 — Belâ (4) Rutubet (3) 10 — Zehir (3) Bele takılan (5) 11 — Beygir (2) Lezzet (3) Nota (2)

Muallim Mubahat Bey tarafından
Tercüme edilen Ameli Hayat Alimi
(Herbert N. Gasson) un
IDEAL BÜRO ve YENİ MÜŞTERİ
BULMAK SAN'ATI
Eserleri gayet güzel bir şekilde intişar etmiştir.
Bütün iş adamlarına tavsiye ederiz
Tevezi mahalli: MİLLİYET
MATBAASI

Tıp Fakültesi Reisliğinden

Tıp Fakültesi seririyatı nisaiye ve velâdiye asistanlığı münhaldir. Taliplerin Fakülteye müracaatları lüzumu ilân olunur.

Kız ve Erkek - Leyli ve Nehari

ISTIKLÂL LİSESİ
İlk, orta ve Lise kısımlarını muhtevidir
Bütün sınıfları mevcuttur.
Talebe kaydına başlanmıştır.
Cumartesi, pazartesi, perşembe günleri 12 den 17ye kadar müracaat olunabilir.
Şehzadebaşı - Telefon 22534

Şişli - Osmanbey

Yeni Türkiye Mektebi

Yuva - İlk - Orta

Fransızca ve İngilizce lisanları kur halinde ve itina ile tedris edilir.
Kayıt devam etmektedir

Fatih - Çarşamba'da: Ana ve İlk kısımları havi

HAYRIYE İLK MEKTEBİ
15 senedenberi tedrisatındaki intizam ve ciddiyeti ile tanınmış olan mektebimiz kız ve erkek talebe kaydına başlamıştır. Her gün müracaat edilebilir.

BU AKŞAM

RİYASETİ CUMHUR ORKESTRASI

Fenerbahçe'de BELV Ü Otelinde
Bahçesinde
Saat 21-24 e kadar en güzel parçaları icrayı terennüm edeceğini muhterem müşterilerine tebşir eyleyiz.

Gillette

Makinelerine tatbik ve İngiltere'de imal edilen

MEM DE LUXE

Yeni Tıraş Bıçaklarını kullanınız.

10 adetlik paketi 100 kuruş
5 adetlik paketi 50 kuruş

LOKANTAMIZ

Bahçekapı Yalı Köşkü caddesinde 5 Eylül cumartesi günü

Hüdatat lokantası namile açılmıştır.
Aşçı Yusuf Handan

En iyi cinsten her nevi

Kristal ve Porselen

takımları perakende olarak fabrikaları fiyatına sipariş olunur. Katalog ve numuneleri mevcuttur.
Galata Ünyon Han 58
Telefon Beyoğlu 2227

Kadıköy

Erkek Lisesi Müdürlüğünden:

Mektebimizde tam devreli lise teşkilatı yapılmış ve 1-9-931 tarihinden itibaren kayıt muamelesine başlanmış olduğu ilân olunur. (2242).

İHTİRA İLANI

"Müteaddit bükülü kablo" hakkında istihsal olunan 20 Teşrinivani 1929 tarih ve 837 numaralı ihtira beratı bu defa mevkiî fiile konmak üzere ahire devrüne geçireceğinden talip olanların Galatada Çiğli Rıhtım Hanında Robert Ferris'e müracaatları ilân olunur.

Tayyare Cemiyeti Menfaatine

Konyada

Son bahar at koşuları

25 Eylül 931 cuma günü saat 14,30 da Konya valisi İzzet Beyefendinin himayesi altında Konyanın Çayır mevkiinde yapılacak at yarışları programı

Birinci koşu

Üç yaşında ve hiç koşu kazanmamış erkek ve dişi, yerli ve Arap taylara mahsustur. Mesafesi 1000 metredir. Taşyacağı siklet: 56 kilo Duhuliyeye 5 liradır.

İkramiyeler

Birinciye 225 İkinciye 50 liradır

İkinci koşu

Dört ve daha yukarı yaşta ve hiç koşu kazanmamış yerli ve Arap at ve kısraklarına mahsustur. Mesafesi: 2000 metredir. Taşyacağı siklet: 60 kilodur.

İkramiye

Birinciye 200 İkinciye 50 liradır. Bu iki koşuya ecebi kanı taşıyan hayvanlar iştirak edemeyeceği gibi ecebi jokeler dahi binemez. Kazanılan birincilik ise Yarış ve İslah Encümeninin tertip ettiği koşularda yine birincilik kazanmış adde-dilemez.

Üçüncü koşu

Dört ve daha yukarı yaşta yerli ve Arap at ve kısraklarına mahsustur. (Handikap). Mesafesi: 3500 metredir. Siklet: 60 kilodur.

Her kazandıgı koşu için talimatı mahsus mucibince siklet ilâve edilir.

Duhuliyeye: 6 liradır.

İkramiyeler

Birinciye 250 İkinciye 50 liradır. Bu koşuya ecebi jokeler binmeyeceği gibi ecebi kanı taşıyan hayvanlar dahi iştirak edemez.

Kayıt müddeti

Kayıt müddeti 18 Eylül 931 tarihinde başlayacak 22 Eylül 931 tarihinde nihayet bulacaktır. Bu müddet zarfında müracaat etmeyenlerin hayvanları koşuya kabul olunmayacaktır. Kayıt muamelesi için vilâyet baytar müdürlüğüne müracaat edilmelidir.

2500 Lira Mükâfatlı 931 İkinci Kurası 1 Teşrinievvelde Çekiliyor

Birinci mükâfat 750 lira
İkinci mükâfat 250 "
10 kişiye (yüzer liradan) 1000 "
10 kişiye (ellişer liradan) 500 "

Türkiye İş Bankası

Istanbul Evkaf müdürlüğünden:

Evkaftan maas ve vazife almakta olan hademei hayaratın Eylül yoklamaları icra olunacağından eshabı vazifenin mahallerinden istihsal edecekleri fotoğraflar ilmhaberle bizzat Müdiriyyet Vazife kalemine müracaat eylemeleri ilân olunur.

Maden Meslek mektebi müdiriyyetinden

Leyli ve meccani ve tahsil müddeti iki seneden ibaret olan mektebimize bilâ imtihan bir kaç Orta mektep mezunu daha almacağından taliplerin 1 Teşrinievvelde kadar vesikalarını Zonguldakta Mektep Müdiriyyetine göndermeleri ilân olunur.

YELKENCI VAPURLARI

KARADENİZ POSTASI
Samsun vapuru 9 Eylül
ÇARŞAMBA
günü akşam Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak, İnebolu, Evrenye, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Sürmene ve Rize)ye azimet ve avdet edecektir. Fazla tafsilât için Sirkeci Yelkenci hanındaki centeliğine müracaat. Tel. 21515

BARTIN LÜKS POSTASI

Bartın Vapuru
Pazartesi günü saat 19 da Sirkeci rıhtımından hareketle. Ereylî, Zonguldak, Bartın, Amasra, Kurucuşile, Cide iskelelerine azimet ve aynı tarikle İstanbul'a avdet edecektir. 1 inci, 2 inci, 3 üncü sınıf kamaralarla güverte yolcularına mahsus mahfuz mahalleri vardır. Müracaat mahalli: Eminönü Sebze Sokak No. 8. Telefon: 23609 ve 23388

ALEMDAR ZADE MEHMET VAPURLARI

Lüks ve seri Karadeniz postası

Bülent VAPURU

Pazartesi günü akşam saat 18 de Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Ünye, Ordu, Giresun, Trabzon, Rize Mapavri ve Hopaya) azimet ve avdetde Sürmene Vakıfkebir ve Göreleye uğrayarak avdet edecektir. Yük ve yolcu için Sirkeci'de Vezir iskelesi sokok karşısında No. 61 acentasına müracaat. Tel. 21037

LLOYD TRIESTINO

Limanımıza muvasalatı beklenen DIANA vapuru 5 Eylül Cumartesi Batum ve Samsun) dan.

VIENNA vapuru 6 Eylül pazar (İtalya ve Yunanistan) dan.

Yakında Limanımızdan hareket edecek vapurlar

DIANA vapuru 6 Eylül Pazar (İzmir, Midilli, Kandia, Hanya, Kalamata, Katokulo, Venedik, Trieste ve Fiume ve Trieste)ye.

KALDEA vapuru 9 Eylül Çarşamba (Burgaz, Varna, Köstence, Sulina, Kalas ve İbraile)ye.

VIENNA vapuru 10 Eylül perşembe sabah tam 10 da (Lloyd ekspres) olarak (Pire, Brendizi, Venedik ve Trieste) ye.

(COSULICH LINE) kumpanyasının lüks vapurlarına aktarma edilerek şimali ve cenubi Amerika limanlarına gitmek için tenzilâtı doğru bilet verilir.

Her nevi tafsilât için Galatada Mumhane (Lloyd Triestino) ser acentesine Telefon Beyoğlu 2127 veya Galatasarayında sabık Se'nik bonmarşesi binasındaki yazıhanelerine. Telefon Beyoğlu: 2499 ve yahut Sirkeci'de Kırsade hanındaki yazıhanesine müracaat edilmesi. Telefon İstanbul 235.

MÜZAYEDE İLE SATIŞ
1931 Eylülün 7 inci pazartesi günü sabah saat 10 da Galatada Karaköyde Karaköy palasın 4 üncü dairedinde mevcut yazıhaneye ait eşyalar terki ticaret münasebetiyle müzayede suretile satılacaktır. Hakiki Amerikan yazıhaneler, kristalli minist yazıhaneler, klasörler sandalyalar, 3 parçadan mürekkep hakiki vaşet takımı, yazıhane, koltukları, masalar, kütüphaneler, dolaplar, muşambalar, yazıhane eşyaları, döner kütüphaneler, baharlar, camlı bölmeler, kolonlar, portmantolar, elektrik avizeler, yazıhane takımları hayli yazı kâğıtları ve sair eşyalar. 519 numaralı kapalı mükemmel FIAT otomobili miller markalı yeni halde para kasası Smith ve Ciner markalı yazı makinaları İzmir halısı, pey sürenlerden 100 de 25 teminat alınır.

Defterdarlık İlanları

Kiralık dükkân No 417,427, Tophane Mektepaltı, senelik kirası 96 lira, kiralamak açık arttırma 10 Eylül 931 perşembe günü saat 15 te Defterdarlıkta. (M-124).

Istanbul Ticaret Borsasından:

Borsamız mübayaacılarından olup ahiren alâkası katedilen Faizzade Remzi Beyin Borsadaki muamelâtından dolayı bir ihtilâfi olanların on gün zarfında Borsaya müracaatları.

Istanbul Belediyesi İlanları

Bedeli keşfi 350 lira 99 kuruş olan Haseki hastanesindeki pavyonun ameliyathane kısmının tavan sıvası ve duvarlarının tamiri açık münakasaya konmuştur. Taliplerin şartnameyi ve keşif evrakını görmek için her gün Levazım Müdürlüğüne müracaatına girmek için 27 lira teminat akçeleriyle beraber ihale günü olan 7-9-931 pazartesi günü saat on beşe kadar Encümeni Daimiye müracaatları.

Pazarlıkla kâğıt, mürekkep

Belediye matbaası için lüzumu olan 37,5 top zamkır kâğıt, 250 ton 57x82 eb'adında ikinci hamur kâğıt ve 25 kilo renkli mürekkep satın alınacaktır. Talip olanlar her gün matbaadaki numuneleri görebilirler. Pazarlığa girmek için de 7 Eylül 931 pazartesi günü saat on beşe kadar bankadan alacakları 136 liralık teminat makbuzile beraber Daimi Encümenine müracaat etmelidirler.

Zabıta Belediye talimatnamesine fıkraî atıye tezyil edilmiştir: (Madde - 525 3 Nisan 930 tarihli 1580 numaralı Belediye kanununun 15 inci maddesinin 3 üncü fıkrasına tevfikân Lokanta, Kiraathane, birahane, meyhane, han, otel, hamam, sinema, tiyatro, bar, dansinglerle emsali aşçı dükkânı gibi yerler eshabı bîlümüm mekhlât ve meşrubat fiatlarla kira, hizmet duhuliyeye ve bilet mukabili alınan meblağ gösterir üçer nüsha tarife tanzim ederek bunları Belediye İktisat müdiriyyetine temhir ve tasdik ettirdikten sonra birini müesseselerinde büyük harflerle ve herkesin kolayca görebileceği bir yere talik etmeğe ve diğerini mahalli belediye şubesine vermeğe mecburdurlar. Musaddak tarifeleri bulunmayan ve görünen yerlere koyulmayan müesseseler eshabı Belediyece tecziye edilecektir.

Bedeli keşfi 518 lira 17 kuruş olan Kemerburgaz nahiyesine tabi Çiftalan Köy mektebinin tamiri kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Taliplerin şartnameyi ve keşif evrakını görmek için her gün Levazım müdürlüğüne müracaatları münakasaya girmek için bankadan alacakları 39 liralık teminat makbuzile şartname ve teklif mektubunu ve Ticaret odasında kayıtlı olana günün 28-9-931 pazartesi günü saat 15 e kadar Encümeni Daimiye vermeleri.

Eyüpte Cezri Kasım mahallesinin Zal Mehmet Paşa caddesinde eski 95 yeni 13,15 No. lu maili inhidam hanenin mutasarrıfı Mustafa Salahattin Efendinin ikametgâh adresi anlaşılmasına mebnî kendisine ihbarname tebliğ edilememiştir. Ebniye kanununun 48 inci maddesi ahkâmına tevfikân mezkûr hanenin hedmi muktazi bulunduğundan tebligat makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

Istanbul Limanı Sahil Sıhhiye Merkezi Baştabipliğinden

Merkezimiz itlâfıf arameliyatında kullanılmak üzere beş kalem tephir levazımı aleni münakasa suretile mübayaâ edilecektir.

Yevmi münakasa 24 Eylül 931 perşembe günü saat on dörtte tesbit edilmiş olduğundan taliplerin mezkûr Levazıma ait şartnameyi görmek üzere her gün Galata Kara Mustafa Paşa sokağında merkezimiz Levazım Dairesine ve münakasaya iştirak etmek üzere dahi aynı günde merkezimizde müteşekkîl mübayaâ komisyonuna müracaatları ilân olunur.

Sihhat ve içtimaî muavenet vekâletinden:

Vekâlet için yüz ton kok kömürü alınacaktır. İtaya talip olanların şartnamesini görmek üzere Ankarada Sihhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti İçtimaî Muavenet Umum Müdürlüğüne ve İstanbulda Sihhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüğüne müracaat eylemeleri.

Milliyet Matbaası Nefis ve Seri Surette

Hernevi evrakı matbua tab'ını derubte eder. Notere ait bilcümle evrak, mektupluk kâğıt zarf, kart vizit, muhtıra, Reçete ve faturalar renkli olarak el ve divar ilânları yapılır. Fiatlar mutedildir.

Adres: Ankara caddesi dairei mahsusası
Telefon 24311/2/3

